omgevingsdienst HAAGLANDEN

OPLEGNOTITIE

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag
Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 21 899 00
E info@odh.nl
I www.odh.nl

Vergadering Dagelijks Bestuur
26 maart 2026

Agendapunt 4 Ontwerp Jaarstukken 2025

De jaarrekening 2025 sluit met een nadelig rekeningresultaat van € 464.824.

Onder de bestendige gedragslijn van voorgaande jaren zou dit resultaat uitkomen op een positief resultaat van € 343.647. Het verschil ontstaat doordat onze nieuwe accountant heeft geadviseerd de resultaten van de nacalculatie anders te verwerken, namelijk in het lopende boekjaar (overeenstemmingsprincipe).

Voorgesteld wordt het negatieve rekeningresultaat 2025 van € 464.824 te onttrekken aan de algemene reserve.

Bij het opstellen van de jaarstukken is gebleken dat bij het contract voor inhuur van personeel de werkelijke uitgaven de oorspronkelijke raming aanzienlijk hebben overschreden. Nadat dit werd geconstateerd, zijn de voorbereidingen gestart voor een nieuwe Europese aanbesteding. Inmiddels is per 1 januari 2026 een nieuw Europees contract voor de brokerdienstverlening van kracht. Vanwege omstandigheden die ten tijde van de oorspronkelijke raming nog niet bekend waren, blijkt de eerdere raming te laag te zijn ingeschat.

De verklaring van de accountant zal na ontvangst aan de jaarstukken worden toegevoegd.

Voor de Jaarstukken geldt de volgende procedure:
1. Verzending Ontwerp Jaarstukken 2025 ter kennisname naar raden op 26 maart 2026;
2. Reactie op het verslag van bevindingen zal samen met het accountantsrapport worden behandeld in het DB van 25 juni 2026 en worden toegevoegd aan de stukken van het AB van 9 juli 2026. Datzelfde geldt voor de reactie op de bevindingen van de rekeningcommissie;
3. Vaststelling jaarstukken door het AB op 6 juli 2026.

Bijlagen	Ontwerp Jaarstukken 2025 v0.9

Voorstel

Het DB stelt voor de Ontwerp Jaarstukken 2025 met een positief advies voor te leggen aan het AB.

Ontwerp
Jaarstukken 2025

versie DB 26 maart 2026

Inhoudsopgave

DEEL 1 Jaarverslag ... 3
1 Inleiding ... 3
2 Jaarrekening in één oogopslag ... 5
3 Realisatie programma's ... 7
3.1 Programma Toetsing en Vergunningverlening ... 7
3.2 Programma Toezicht en Handhaving ... 10
4 Paragrafen ... 17
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing ... 17
4.2 Financiering ... 19
4.3 Bedrijfsvoering ... 19
4.4 Openbaarheid ... 25
4.5 Onderhoud kapitaalgoederen ... 25
DEEL 2 Jaarrekening ... 26
1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling ... 26
2 Rechtmatigheidsverantwoording ... 28
3. Balans ... 30
3.1. Toelichting op de balans ... 31
4. Overzicht van lasten en baten ... 35
4.1 Toelichting overzicht van lasten en baten ... 36
5 Nacalculatie en deelnemersbijdragen ... 39
6 Overzicht incidentele lasten en baten ... 41
7 Wet normering topinkomens ... 43
8 Besluit Algemeen Bestuur ... 44
DEEL 3 Bijlagen ... 45
Bijlage 1. Baten en lasten per taakveld ... 45
Bijlage 2. Kerngegevens en bestuursstructuur ... 46
Bijlage 3. Kwantitatieve verantwoording realisatie programma's ... 47
1 Programma T&V ... 47
2 Programma T&H ... 54
3 Raming en realisatie werkplan T&V en T&H ... 60
Bijlage 4. SiSa-bijlage ... 62
Bijlage 5. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant ... 63
Bijlage 6. Begrippen- en afkortingenlijst ... 64

DEEL 1 Jaarverslag

1 Inleiding

De jaarrekening over 2025 laat opnieuw zien dat de Omgevingsdienst Haaglanden haar rol met kracht en toewijding vervult. Ook dit jaar hebben wij weer meer productie geleverd voor onze deelnemers. Dat is mede te danken aan de intensivering van taken voor de Provincie Zuid-Holland en de groeiende vraag van onze gemeenten. Zo hebben we voor soortenbescherming ruim vierhonderd vergunningen afgegeven — waaronder vergunningen voor herstelbeheer in Natura 2000 gebieden en voor projecten die biodiversiteit versterken. Hiermee hebben we voor het eerst sinds de start van de groentaken in 2017 geen achterstanden meer, een belangrijke mijlpaal.

Ook bij gemeenten is de vraag naar onze inzet verder toegenomen. Als voorbeeld: bij meerdere gemeenten zijn versnellingen gerealiseerd bij bodemonderzoeken voor gebiedsontwikkelingen zoals transformatieprojecten in Rijswijk en Den Haag, waar onze inzet cruciaal was om planvorming tijdig rond te krijgen. In totaal is circa 315.000 uur in rekening gebracht, resulterend in een omzet van € 35,9 miljoen euro.

Dit jaar is na rijp beraad met de (nieuwe) accountant gekozen voor het doorbreken van de bestendige gedragslijn bij de verwerking van de nacalculatie. De nacalculatie wordt hierbij, in tegenstelling tot voorgaande jaren, in het lopende boekjaar verwerkt. Hierdoor hebben we dit jaar tweemaal met onze deelnemers moeten afrekenen. Dit leidt in 2025 tot een negatief resultaat van € 465.000. Onze algemene reserve is groot genoeg om dit eenmalige negatieve resultaat op te kunnen vangen en het bevordert de getrouwheid van financiële verantwoording.

Zoals vrijwel ieder jaar wijkt de realisatie sterk af van de primitieve begroting, die uitging van een omzet van € 32,4 miljoen. Een aanmerkelijk deel van onze werkzaamheden werd namelijk incidenteel gefinancierd. Doordat dit de afgelopen jaren pas later in het jaar werd toegekend, lieten we daardoor structureel middelen liggen die nodig zijn voor onderwerpen die bepalend zijn voor onze toekomstbestendigheid, zoals het versterken van onze informatievoorziening en datagedreven werken, de modernisering van onze ICT-omgeving of het professioneler inkopen van specialistische diensten. Voor onze deelnemers leiden de lagere kosten en een lager uurtarief er weliswaar toe dat zij in de nacalculatie hun vordering op de ODH zien stijgen of zelfs geld terugkrijgen; deze werkwijze raakt echter aan onze wendbaarheid om structureel te investeren. Met het project Herijking financiering hebben we een eerste stap gezet om deze problematiek op te lossen.

Het innovatieprogramma is gestart en vormt de basis voor vernieuwing en procesverbetering. Zo zijn we in 2025 gestart met een project om met behulp van AI sneller vergunningen te schrijven. Onze dataspecialisten ontwikkelden bovendien een dashboard waarmee afvalstromen vanuit het Landelijke Meldpunt Afvalstoffen gericht en overzichtelijk kunnen worden ingezien voorafgaand aan een inspectie — een waardevol hulpmiddel, ook binnen ketentoezicht.

In samenwerking met de vijf andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland heeft ODH stevige stappen gezet richting ons eigen ODH-brede droneprogramma. Daarmee kunnen we onder meer:

- snel gebieden in beeld brengen, zoals bedrijventerreinen of locaties met grondverzet of opslag;
- georuimtelijke metingen uitvoeren (breedte, lengte, hoogte, oppervlak en inhoud);
- sensorische beeldvorming maken, zoals warmtebeelden, chemische metingen en lichtstraling;
- foto- en videoregistraties uitvoeren met hoge nauwkeurigheid;
- veilig inspecties uitvoeren, bijvoorbeeld bij asbestsaneringen of op moeilijk bereikbare locaties.

Daarnaast voldoen we aan alle robuustheidscriteria binnen het VTH-stelsel en is de samenwerking met andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland verder versterkt. Een concreet voorbeeld is de gezamenlijke aanpak van ketentoezicht, waarbij we in complexe milieuzaken samenwerken ter bestrijding van milieufraude.

In onze dienstverlening hebben we grote stappen gezet. We communiceren transparanter en denken actief mee over verbeteringen. Een aansprekend voorbeeld is het project GroenLicht, waar we samen met Sociale Verhuurder Haaglanden (SVH) en ecologische bureaus werken aan een digitale aanvraag voor natuurvergunningen én een AI toepassing die conceptvergunningen genereert. Dit levert niet alleen tijdwinst op, maar zorgt ook voor eenduidiger kwaliteit.

Ook op duurzaamheid, vergunningverlening, toezicht en handhaving zijn resultaten behaald. Het Regionaal Uitvoeringsprogramma Haaglanden is vastgesteld en geeft duidelijke prioriteiten voor de komende jaren: waterkwaliteit, luchtkwaliteit, geluid en omgevingsveiligheid.

Het afgelopen jaar hebben we flinke stappen gezet in de ontwikkeling van onze organisatie. Met ons leiderschapstraject werken we aan een wendbare en professionele organisatie. Het programma draagt bij aan een sterke en lerende omgeving. Daarnaast mochten we ruim veertig nieuwe collega's verwelkomen, is de inhuur afgenomen en is het ziekteverzuim gedaald. Het MT heeft een nieuwe start gemaakt met twee nieuwe afdelingshoofden.

We hebben een adviesteam opgericht dat onze rol als strategisch kennispartner verder versterkt. Dit team leverde onder meer vroegtijdig advies bij gemeentelijke Omgevingsvisies en bij complexe milieuvraagstukken, zoals geurbelasting rond bedrijventerreinen en de inpassing van duurzame energievoorzieningen.

We staan er financieel gezond voor. We behalen de resultaten waarvoor we zijn opgericht en blijven ons ontwikkelen waar dat nodig is. Het positieve resultaat benutten we om ervoor te zorgen dat we ook in 2026 en daarna met volle kracht vooruit kunnen — in innovatie, in kennisontwikkeling en in samenwerking met onze deelnemers.

Samen blijven we bouwen aan een robuuste organisatie, investeren we in kennis en innovatie, creëren we ruimte voor ontwikkeling en samenwerking, en houden we koers op een leefomgeving die veilig, gezond en duurzaam is voor iedereen.

Mr. Christiaan van der Kamp
Directeur Omgevingsdienst Haaglanden

2 Jaarrekening in één oogopslag

Tabel 1 Programmaverantwoording

*Bedragen *€ 1.000*

Omschrijving programma	Jaarrekening 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging NJN 2025	Jaarrekening 2025
Lasten Toetsing en Vergunningverlening	12.236	11.774	13.256	13.662
Lasten Additionele projecten	1.093	0	753	407
Baten Additionele projecten	-1.093	0	-753	-407
Totaal Programma Toetsing en Vergunningverlening	**12.236**	**11.774**	**13.256**	**13.662**
Lasten Toezicht en Handhaving	8.672	9.709	9.943	8.437
Lasten Additionele projecten	708	732	784	905
Baten Additionele projecten	-708	-732	-784	-905
Totaal Programma Toezicht en Handhaving	**8.672**	**9.709**	**9.943**	**8.437**
Lasten Overhead	13.530	10.846	11.357	13.795
Lasten Additionele projecten	193	0	245	81
Baten Additionele projecten	-193	0	-245	-81
Heffing Vpb	0	0	0	0
Onvoorzien	0	50	50	0
Totaal Programma Overhead	**13.530**	**10.896**	**11.407**	**13.795**
Totaal programma's	**34.438**	**32.379**	**34.606**	**35.894**
Algemene dekkingsmiddelen	-34.438	-32.425	-34.762	-35.585
Overig	0	0	0	0
Totaal Baten	**-34.438**	**-32.425**	**-34.762**	**-35.585**
Saldo van baten en lasten	**0**	**-46**	**-156**	**309**
Toevoeging aan reserves	205	216	216	216
Onttrekking aan reserves	-897	0	-60	-60
Gerealiseerd resultaat	**-692**	**170**	**0**	**465**

Resultaatbestemming

De jaarrekening 2025 sluit met een negatief rekeningresultaat van € 464.824. Onder de bestendige gedragslijn van voorgaande jaren zou dit resultaat uitkomen op een positief resultaat van € 343.647. Het verschil ontstaat doordat onze nieuwe accountant heeft geadviseerd de resultaten van de nacalculatie anders te verwerken, namelijk in het lopende boekjaar (overeenstemmingsprincipe).

Voorgesteld wordt het negatieve rekeningresultaat 2025 van € 464.824 te onttrekken aan de algemene reserve.

Conform dit advies verwerken wij in deze jaarrekening zowel het nacalculatie effect over 2024 als over 2025. Dit leidt ertoe dat eenmalig extra lasten worden genomen, waardoor het resultaat uitkomt op negatief € 464.824. Met deze verwerking wordt volledig aangesloten bij de actuele interpretatie van de verslaggevingsregels en wordt de transparantie richting DB, AB en accountant geborgd.

In totaal is een bedrag van € 808.471 overeenkomstig het besluit van het AB van 26 juni 2019 collectief met de deelnemers afgerekend op basis van het werkelijk aantal bestede uren en het werkelijk uurtarief per deelnemer. Het betreft hier het verschil tussen voor- en nacalculatie op basis van de werkelijk gerealiseerde productie die via de methodiek nacalculatie wordt doorgeschoven naar 2026 dan wel wordt afgerekend. Voor de resultaten per deelnemer verwijzen wij naar Hoofdstuk 5.

Vermogenspositie

Tabel 2 Verkorte balans

*Bedragen *€ 1.000*

Activa	31-12-2025	31-12-2024	Passiva	31-12-2025	31-12-2024
Vaste activa	481	629	Eigen vermogen	2.346	2.654
Uitzettingen met rentetypische looptijd < 1 jaar	12.228	10.351	Voorzieningen	2.138	1.499
Liquide middelen	6	547			
Overlopende Activa	747	884	Netto-vlottende schuld < 1 jaar	5.340	4.288
			Overlopende Passiva	3.639	3.853
	13.463	**12.411**		**13.463**	**12.411**

De post vaste activa geeft de stand van de investeringen in materiële vaste activa na afschrijvingen weer.

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar betreffen voornamelijk vorderingen op deelnemers voor de uitvoering van intensiveringen en additionele opdrachten. Daarnaast is hier de rekeningcourant Schatkistbankieren verantwoord.

De liquide middelen betreft het saldo dat ultimo van het jaar aan banksaldi beschikbaar was. De in de overlopende activa opgenomen posten hebben betrekking op kosten die in 2025 zijn betaald en betrekking hebben op 2026 alsmede nog te ontvangen bijdragen in de additionele projectkosten.

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het rekeningresultaat voor bestemming.

De voorzieningen bestaan uit het saldo van de voorziening werkloosheidsuitkeringen en het saldo van de voorziening bovenwettelijk verlof.

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar bestaan voornamelijk uit nog af te dragen BTW, loonheffing, sociale premies en pensioenpremies.

De overlopende passiva bestaan uit de gefactureerde dwangsommen, de verrekening met de deelnemers op basis van nacalculatie, vooruit gefactureerde deelnemers bijdragen en uit nog te nog te ontvangen facturen van in 2025 geleverde goederen en diensten.

3 Realisatie programma's

Jaarlijks wordt per deelnemer een werkplan opgesteld als basis voor de uitvoering van vergunningverlening[1], toezicht[2] en handhavingstaken (VTH-taken). De taken zijn in 2025 volgens de werkplannen uitgevoerd. Er wordt zaakgericht gewerkt, ondersteund door digitale processen en op basis van de bestuurlijk vastgestelde PDC[3] van de omgevingsdiensten in Zuid-Holland. Op de VTH-taken zijn de kaders van de Omgevingswet en het Omgevingsbesluit van toepassing en wordt gewerkt conform de landelijke kwaliteitscriteria VTH.

Financiering vindt plaats op basis van output, dat wil zeggen aan de hand van de per opdrachtgever te leveren producten en diensten. De deelnemersbijdrage is op basis van voorcalculatie vastgesteld. Verantwoording over 2025 vindt conform de bestuurlijke afspraak via nacalculatie op basis van het aantal gerealiseerde uren en werkelijke kosten.

Het werkaanbod is voor een belangrijk deel vraag gestuurd en daardoor deels afhankelijk van externe ontwikkelingen en factoren. Het gaat dan vooral om vergunningaanvragen, meldingen, klachten en toezichtresultaten die leiden tot verder toezicht en/of handhaving. In de diverse ambtelijke voortgangsrapportages (juni en september) en de jaarrapportage is aan de deelnemers uitgebreid gerapporteerd over de voortgang en de uitgevoerde werkzaamheden per deelnemer.

Indien de daadwerkelijke kentallen (in uren) lopende een uitvoeringsjaar significant afwijken van de kentallen (in uren) van de begroting, is hierover tussentijds per deelnemer (ambtelijk) gerapporteerd. Deze afwijkingen worden in de Voor- of Najaarsnota gerapporteerd indien ook sprake is van een effect op de totale deelnemersbijdrage. De kwantitatieve verantwoording (aantallen) is opgenomen in bijlage 3. en vindt plaats op basis van de registratie van werkzaamheden in het zaaksysteem.

3.1 Programma Toetsing en Vergunningverlening

Het programma T&V bestaat uit de volgende clusters (werkvelden):
- Milieu-inrichtingen (inclusief asbestsloop)
- Bodem & Ondergrond (bodemkwaliteit, grondwater, ontgronding, PMV)
- Natuurbescherming
- Milieu & RO (lucht, geluid, externe veiligheid, MER)
- Overige taken

In grafiek 1 is een grafische weergave opgenomen van de percentuele verdeling van het aantal zaken en het werkvolume per werkveld. In de grafiek is te zien dat het werkveld Milieu-inrichtingen een groot aantal zaken omvat (48% van het totaal aantal zaken), hoofdzakelijk als gevolg van de (asbest)sloopmeldingen. Omdat deze (asbest)sloopmeldingen een relatief laag werkvolume kennen, ligt het volume-aandeel van Milieu-inrichtingen een stuk minder hoog (21% van het totale volume). Omgekeerd bestaan de "overige taken" vooral uit een werkvolume (uren) zonder dat daaraan aantallen zijn verbonden en is het volume (uren) per zaak voor natuur hoger relatief hoog. Voor natuurbescherming is de gemiddeld inzet per zaak relatief hoog zodat het volume aandeel beduidend groter is dan het aandeel in aantal zaken.

[1] Onder "vergunningverlening" wordt tevens begrepen de taken op het gebied van toetsing en advisering
[2] Onder "toezicht" wordt tevens begrepen het behandelen van overlastmeldingen
[3] Producten- en Diensten Catalogus Omgevingsdiensten Zuid-Holland, versie 1.0 d.d. 9 september 2013

De taken zijn op hoofdlijn uitgevoerd conform de werkplannen van de individuele gemeentelijke deelnemers. Voor de provincie is sprake geweest van een sterke intensivering ten opzichte van het werkplan 2025. Het gaat daarbij om de reguliere wettelijke taakuitvoering (meldingen, toetsingen, vergunningen en beschikkingen) en de opgedragen taken ter ondersteuning van bijvoorbeeld planontwikkeling of MER-procedures.

Grafiek 1 Procentuele verdeling naar cluster op basis van gerealiseerde aantallen en gerealiseerd werkvolume

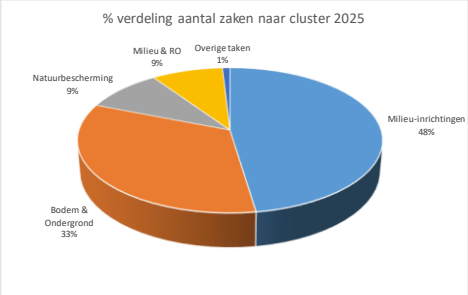

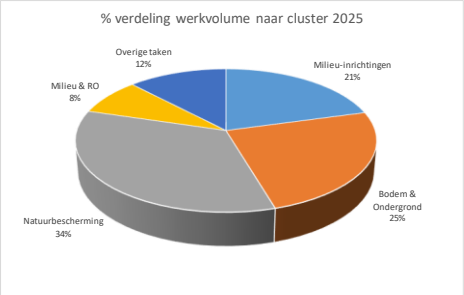

Grafiek 2 Werkvolume in aantal gerealiseerde aantal zaken en uren (2017-2025)

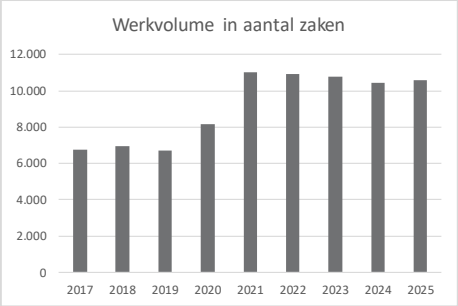

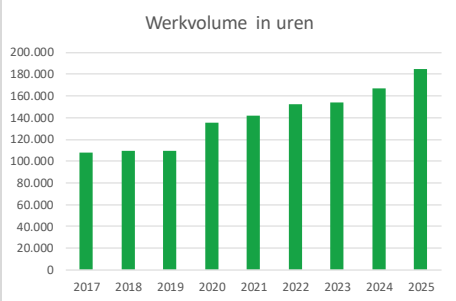

Het gerealiseerde aantal zaken is vanaf 2021 beduidend hoger dan de daarvoor liggende jaren. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de taakuitbreiding op (asbest)sloopmeldingen en de toegenomen inzet op natuurbescherming. Het totaal aantal uitgevoerde zaken binnen het programma T&V is lager dan de bijgestelde raming voor 2025. Dit zit vooral in een lager aantal toetsingen (milieu en bodem). Fluctuaties in vraag als gevolg van externe factoren doen zich overigens elk jaar voor en zijn van invloed op het werkaanbod. Het gerealiseerde werkvolume (aantal uren) is in 2025 hoger geweest dan in voorgaande jaren. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de werkveld natuurbescherming. In Bijlage 3 paragraaf 1 is een toelichting per cluster opgenomen. Het totaal aantal gerealiseerde uren binnen het programma T&V ligt boven de (bijgestelde) raming.

Voor natuurbescherming is 2025 (evenals de voorgaande jaren) een intensief jaar geweest. Dit geldt met name voor soortenbescherming. Voor stikstof is al enkele jaren sprake van diverse complicerende ontwikkelingen zoals het vervallen van de bouwvrijstelling en het via rechtszaken aanscherpen van juridische kaders voor de vergunningverlening, met eind 2024 de RvS uitspraak over intern salderen waardoor er een soort patstelling is geweest, ook nog in 2025. Er was sprake van vergunningverlening maar niet in de mate die verwacht mag worden. Of zaken liggen op de plank of zaken zitten in de pijplijn maar hebben ODH vanwege alle onduidelijkheden nog niet bereikt. Op het vlak van de soortenbescherming heeft er een enorme intensivering plaatsgevonden, zijn achterstanden ingelopen, trekken de SMP's (Soorten Management Plannen) enorm aan en lopen er tal van initiatieven om te komen alternatieve manieren van vergunning verlenen (minder onderzoek, meer maatregelen) om op dit manier versnelling van met name woningbouw te bereiken maar tegelijkertijd de stedelijke gebieden beter geschikt te maken voor de soorten.

Tot slot ook een benoemen van het project GroenLicht dat ODH samen met Sociaal Verhuurders Haaglanden (SVH) heeft opgezet:. GroenLicht introduceert een vernieuwde aanvraagroute met een digitaal aanvraagformulier, opgebouwd als checklist met duidelijke kwaliteitscriteria. Aanvragers weten hierdoor vooraf wat nodig is voor een goede aanvraag. Dat leidt tot completere dossiers en minder verzoeken om aanvullende informatie. Dit zou de afhandelingssnelheid enorm moeten versnellen. Het project is gestart in 2025, einde eerste kwartaal is de live gang. Een belangrijk onderdeel van GroenLicht is de ontwikkeling van een AI-tool binnen en door ODH. Deze tool zet de informatie uit het aanvraagformulier om in een besluit en ondersteunt daarmee het beoordelingsproces. De inhoudelijke afweging blijft mensenwerk, maar de tool helpt om efficiënter te werken binnen de geldende kaders.

Ook voor de Waterwet was 2025 een intensief jaar. Dit is onder andere het gevolg van het doorvoeren van aardgasloze energievoorzieningen voor woningen, kantoren en bedrijven, alsmede de gewijzigde wetgeving. Daarnaast speelde de grootschalige aanpak van de drinkwatervoorzieningen door Dunea.

Op het gebied van bodem blijft er aandacht voor de bodemtaken in het kader van de Omgevingswet. Het bodemplatform Haaglanden is daarvoor een plek waar betrokken bodemambtenaren van de Haaglanden gemeenten, de ODH en de provincie drie tot vier keer per jaar samen. Het doel van het bodemplatform is kennisuitwisseling en kennisdelen op bodemgebied (in de ruime zin van het woord) in Haaglanden, samen kijken naar uitdagingen en veranderingen in het bodemwerkveld en onderzoeken of gezamenlijk lokaal beleid in Haaglanden mogelijk en wenselijk is.

Een meer gedetailleerde verantwoording is opgenomen in bijlage 3 paragraaf 1

3.2 Programma Toezicht en Handhaving

Het programma T&H bestaat uit de werkvelden:
- Toezicht
- Overlast
- Duurzaamheid
- Handhaving
- Overige taken

Dit jaar zijn er fysieke- en administratieve controles ingezet om te controleren en te beoordelen of voorgeschreven technische en organisatorische voorzieningen of maatregelen ook daadwerkelijk aanwezig waren en of er is voldaan aan de gestelde norm. Inrichtingen met een hoge milieurelevantie zijn gecontroleerd door toezichthouders van de ODH. De controles bestonden uit periodieke-, administratieve-, hercontroles en incidentele controles naar aanleiding van overlastmeldingen.

In 2025 is het aantal uitgevoerde zaken binnen het programma T&H onder de prognose uitgekomen. Er waren 12.442 zaken gepland waarvan er uiteindelijk 12.388 zaken zijn uitgevoerd. Er zijn minder zaken gerealiseerd daarentegen is de gemiddelde duur hoger dan tevoren geraamd.

Grafiek 3 Realisatiecijfers toezicht T&H 2019 – 2025

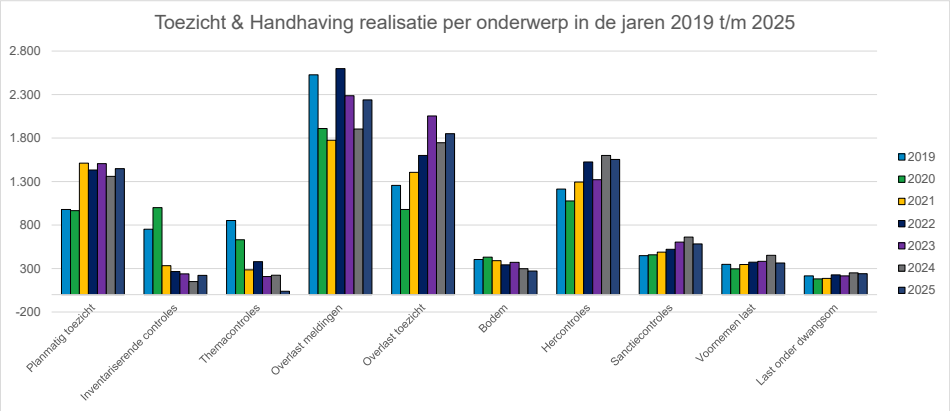

Er is een aantal specifieke en projectmatige werkzaamheden verricht zoals:
- Risico Register Gevaarlijke Stoffen (RRGS): controle van de inrichtingen die op de risicokaart staan op naleving van wetgeving en juistheid van gegevens in het RRGS;
- Controle natte koeltorens;
- Controle op (open en gesloten) bodem-energiesystemen (WKO's);
- Ketentoezicht op afval en asbest;
- Controle op de informatie- en energiebesparingsplicht.

De inzet op de handhaving is nagenoeg conform inschatting. Er zijn 1.849 overlastmeldingen geweest tegen 1.904 in 2024. Het aantal is lager dan vorig jaar, het aantal meldingen ligt weer op een gemiddeld niveau. Bewoners in de regio hebben met name last van geluidshinder. Een meer gedetailleerde verantwoording is opgenomen in bijlage 3.

Uitvoeringsbeleid en kwaliteitscriteria VTH

De bestuursorganen die deelnemen in een omgevingsdienst stellen gezamenlijk een uniforme uitvoerings- en handhavingsstrategie vast. Deze strategie moet inzicht bieden in de doelen voor de uitvoering en handhaving en in de werkzaamheden die met het oog op die doelen zullen worden verricht. De strategie is gebaseerd op een analyse van de problemen die zich kunnen voordoen bij de naleving van de wet- en regelgeving en bevat onder meer een prioriteitstelling. Zo kan met beperkte capaciteit voor toezicht en handhaving een zo groot mogelijk effect voor het milieu en de leefomgeving worden bereikt.

Omgevingsdienst Haaglanden heeft in 2025 de nota “prioritering milieu 2026-2029” opgesteld. In 2025 is reeds conform deze prioritering toezicht uitgevoerd. De nota “prioritering milieu 2026-2029” vormt, samen met de gemeentelijke en provinciale VTH-nota’s, de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht en de jaarlijkse uitvoeringsprogramma’s (jaarwerkplannen), de uitvoerings- en handhavingsstrategie van ODH.

Probleemanalyse en prioriteiten

Grafiek 4 ***Weergave stappen Risicomodel***

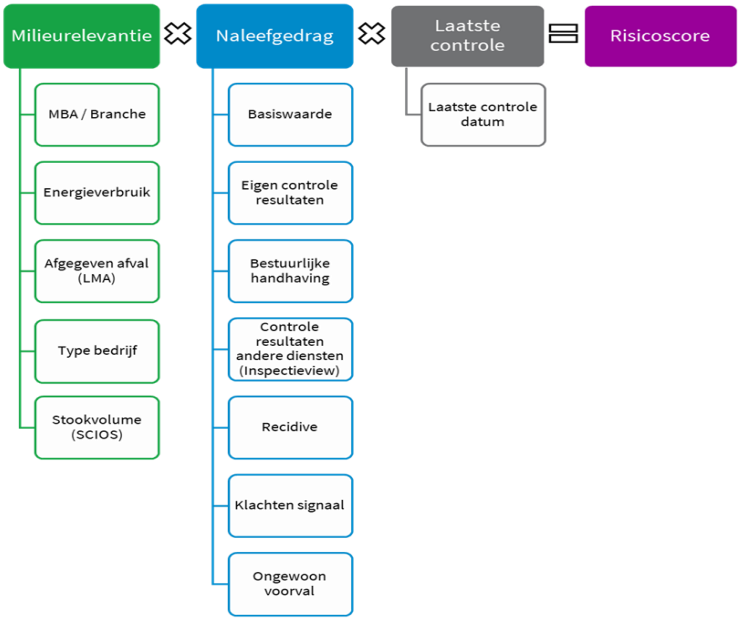

De “prioritering milieu 2026-2029” is het uitgangspunt voor het opstellen van de jaarwerkplannen voor wat betreft het uitvoeren van preventief toezicht.

Regionaal uitvoeringsprogramma ODH

Omgevingsdienst Haaglanden wil met vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies (VTHA) beter aansluiten bij de milieudoelen van de gemeenten en provincie. Daarom is een regionaal uitvoeringsprogramma (RUP Haaglanden) opgesteld dat in het AB van november 2025 is vastgesteld. Het opstellen van een regionaal programma

sluit aan bij de landelijke oproep uit het Interbestuurlijk Programma VTH voor één uniforme uitvoerings- en handhavingsstrategie per omgevingsdienst en voldoet aan de wettelijke eisen uit het Omgevingsbesluit. Het RUP Haaglanden helpt ODH bovendien om te voldoen aan de robuustheidscriteria.
Prioriteiten RUP Haaglanden

De volgende prioriteiten zijn opgenomen in het regionaal uitvoeringsprogramma 2026-2029

- Waterkwaliteit
- Luchtkwaliteit
- Geluid
- Omgevingsveiligheid

Deze thema's zijn gekozen omdat de deelnemers hier een gezamenlijk, regionaal belang hebben en ODH met de uitvoering van VTHA-taken maatschappelijke impact kan maken. In het RUP Haaglanden zijn voor deze prioriteiten doelen geformuleerd en is beschreven welke VTHA-activiteiten ODH daarvoor gaat uitvoeren. Tot slot zijn er ook KPI's benoemd waarop ODH gaat monitoren en rapporteren aan de deelnemers. Deze KPI's zijn zo veel mogelijk outcome-gericht geformuleerd. Het RUP Haaglanden betekent een accentverschuiving in de werkzaamheden van de ODH, een aantal uren/werkzaamheden (ongeveer 5%) nu opgenomen in de jaarwerkplannen landt per 2026 in het RUP Haaglanden.

Kwaliteitssysteem, protocollen en werkinstructies
In het kwaliteitsmanagementsysteem van de ODH zijn naast een algemeen beschrijvend deel ook de procedures, werkinstructies en een risico-inventarisatie per werkproces opgenomen. De procedures en werkinstructies zijn allemaal beschreven. In het kader van het beheer en verbetering zullen er structureel werkzaamheden plaats blijven vinden.

Kwaliteitscriteria
Binnen Haaglanden hebben gemeenten en provincie besloten dat voor alle taken die bij de ODH zijn ondergebracht de landelijk geldende kwaliteitscriteria gelden. De landelijk kwaliteitscriteria hebben betrekking op de zogeheten kritieke massa. Aangegeven wordt welke expertises een omgevingsdienst in huis moet hebben voor de taakuitvoering. Ook is voor elke expertise aangegeven over hoeveel vlieguren een medewerker moet beschikken die de activiteit uitvoert.

Grafiek 5 stroomschema kwaliteitscriteria

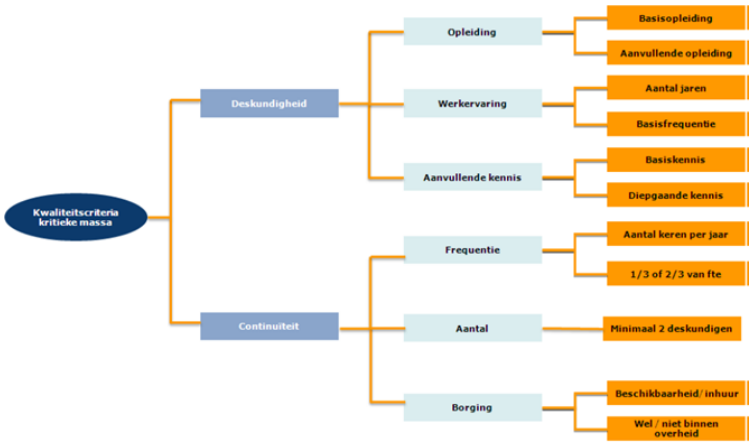

In de provinciale (Zuid-Holland) werkgroep Rapportage kwaliteitscriteria eind 2022 is besloten als vijf Omgevingsdiensten op een uniforme wijze te rapporteren over de kwaliteitscriteria betreffende de kritieke massa en wel middels het zgn. stoplichtmode. Per deskundigheidsgebied wordt met een kleur aangegeven of er wordt voldaan aan de criteria. In 2025 zijn de kwaliteitscriteria 3.0 van kracht geworden.

Hieronder kunt u nagaan in hoeverre ODH in 2025 voldeed aan de kwaliteitscriteria 3.0

Generieke deskundigheden
1. Casemanagen
2. Vergunningverlening bouwen en ruimtelijke ordening (alleen bij provinciale bedrijven)
3. Vergunningverlening milieu (BAL en Omgevingsplan)
VV Procesindustrie
VV Afval
VV Agrarisch
VV Seveso
4. Toezicht en handhaving bouw/ RO (alleen bij provinciale bedrijven)
5. Toezicht en handhaving milieu
T&H Procesindustrie
T&H Afval
T&H Agrarisch
T&H Seveso
6. Toezicht en handhaving bodem
7. Toezicht en handhaving groen wetten
Juridische deskundigheden
8. Behandeling juridische zaken
9. Ketentoezicht De eis is dat iedere OD 6 medewerkers in dienst heeft die zich bezighouden met ketentoezicht. Om aan deze eis te voldoen wordt in de provincie Zuid-Holland ketentoezicht gezamenlijk opgepakt door de vijf omgevingsdiensten.
10. Buitengewone opsporing natuur en milieu en fysieke leefomgeving
Specialistische deskundigheidsgebieden accent bouwen
11. Bouwfysica
12. Brandveiligheid
13. Constructieve veiligheid
14. Sloop en asbest
Specialistische deskundigheidsgebieden accent milieu
15. Afvalwater (indirecte lozingen)
16. Bodem, bouwstoffen, water
17. Omgevingsveiligheid
18. Geluid & trillingen (milieu, ro en bouw)
19. Luchtkwaliteit en Geur Voor lucht het werkaanbod onvoldoende om zelf mensen aan te trekken. Er wordt daarom bewust samengewerkt met externe (markt)partijen.
20. Natuuractiviteiten
Specialistische deskundigheidsgebieden accent ruimtelijke ordening
21. Cultuurhistorie
22. Verduurzaming Energie
23. Advisering Fysieke leefomgeving

	Er wordt voldaan aan de KC 3.0
	Acties gestart om te voldoen
	Gemotiveerde afwijking
	Samenwerking /uitbesteed
	Geen taak ODH

Gemotiveerde afwijkingen

VV Agrarisch (3.3) en T&H Agrarisch (5.3) Klasse III

Kennis is aanwezig maar aantal vlieguren van 1/3 fte wordt niet behaald. Er zijn bijna geen grote vergunningplichtige agrarische bedrijven in Haaglanden. Indien nodig wordt een hierin gespecialiseerde OD ingeschakeld. Dat zal dan ook het geval zijn voor toezicht en handhaving van die vergunning.

Afvalwater (indirecte lozingen)

Afvalwater is als aparte deskundigheid opgenomen terwijl de ODH, gezien het bedrijvenbestand, dit ziet als onderdeel van een integrale controle. Indien daar noodzaak toe is wordt natuurlijk ook apart bemonsterd. Maar er zijn op dit moment geen twee medewerkers die 1/3 FTE aan alleen het vakgebied afvalwater besteden.

Ketentoezicht (11)

ODH heeft een informatieanalist maar geen informatiemakelaar, op dit gebied wordt samengewerkt met andere OD's in Zuid-Holland. (AT-pool). Door ketentoezicht onder te brengen in de AT-pool vanaf 2026 zal de ODH ook op dit onderwerp voldoen.

Externe Veiligheid

De deskundigheid heeft de ODH in huis maar er is per jaar niet genoeg werkaanbod, het lukt niet om jaarlijks 5 QRA's te beoordelen en 9 risicoberekeningen uit te voeren. Door het beperkte werkaanbod binnen de regio is het onmogelijk om voldoende 'vlieguren' te realiseren. Daarom wordt in voorkomende gevallen samengewerkt met andere OD's binnen Zuid-Holland (onder andere DCMR).

Luchtkwaliteit

Voor lucht kiest de ODH vanwege het zeer beperkte volume, het werkaanbod is onvoldoende om zelf mensen aan te trekken, bewust om samen te werken met externe (markt)partijen.

Klanttevredenheidsonderzoek

Hoe tevreden zijn onze afnemers over de door ons geleverde producten? Deze vraag staat centraal in het klanttevredenheidsonderzoek (KTO). Onze afnemers ontvangen per e-mail een enquête om deze vraag te beantwoorden. Deze KTO meting heeft betrekking op het VTH-proces.

KTO T&V

In het KTO van T&V wordt naast de vraag over hoe tevreden men is over de totale dienstverlening, gevraagd naar de deskundigheid, duidelijkheid, tijdigheid en klachtgerichtheid van de dienstverlening. Hierbij wordt gewerkt met een 5-puntschaal:

- Zeer tevreden (=5)
- Tevreden (=4)
- Neutraal (=3)
- Ontevreden (=2)
- Zeer ontevreden (=1)

In 2025 was de response op de uitgezonden klantonderzoeken 19%, dit is gelijk aan de response van 2024.

Grafiek 6 toont de score per onderdeel en toont de vergelijking met vorig jaar. Op het onderdeel klantgerichtheid na, scoren de onderdelen iets lager dan vorig jaar. Het onderdeel tijdigheid is het onderdeel met de laagste score. Wij verklaren dit uit de toegenomen complexiteit in de processen als gevolg van de implementatie van de omgevingswet.

In grafiek 7 is de totaalscore van 2025 uitgesplitst per geleverd product en vergeleken met vorig jaar.
Hoewel de totaalscore nagenoeg gelijk is aan 2024, is de score bij de meeste producten verbeterd, met name bij advisering is een mooie stijging waarneembaar.

Grafiek 6 Score per onderdeel

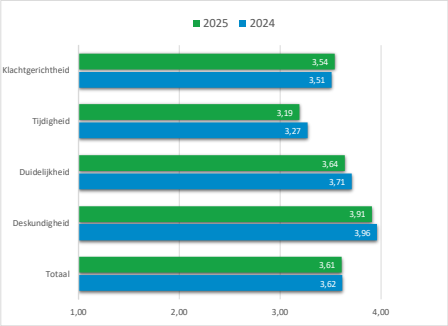

Grafiek 7 Totaalscore uitgesplitst naar product

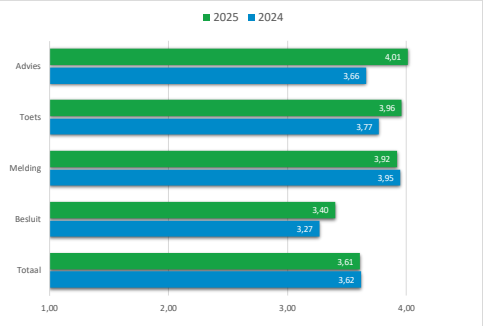

KTO T&H

Grafiek 8
Resultaten respons KTO T&H
2023 t/m 2025

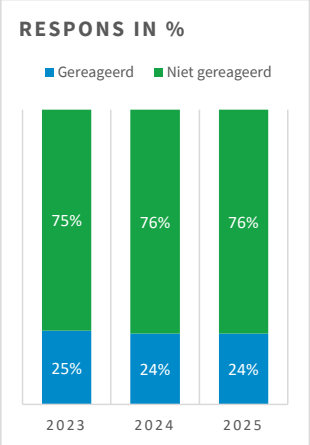

Grafiek 9
Resultaten tevredenheid KTO T&H
2023 t/m 2025

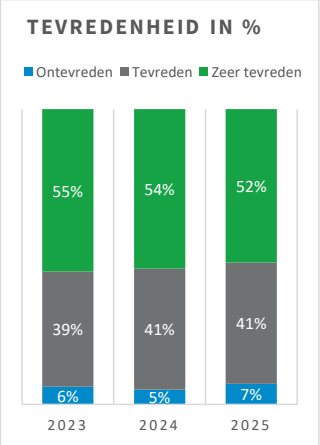

Het klanttevredenheidsonderzoek (KTO) voor Toezicht en Handhaving bestaat uit drie vragen waarbij de respondent kan aangeven hoe tevreden zij is over de dienstverlening met bijbehorende motivatie. Dit jaar zijn er elke maand klanttevredenheidsonderzoek verstuurd naar ondernemers die gecontroleerd zijn. Er zijn in 2025 1989 vragenlijsten verstuurd en zijn er 486 reacties ontvangen. In grafiek 8 wordt het respons percentage 24% weergeven.

Grafiek 9, weer geeft het percentage van tevredenheid weer. Overwegend zijn de respondenten tevreden over de dienstverlening van de ODH. Zij geven aan dat de samenwerking als prettig wordt ervaren, er kundige en vriendelijke inspecties zijn geweest. Het aantal respondenten dat ontevreden is over de geleverde diensten is 2% toegenomen, (2024 5%). Zij geven aan dat zij ontevreden zijn over de extern ingehuurde toezichthouders.

Het KTO voor particulieren (overlastmeldingen) wordt sinds eind 2023 niet meer uitgevraagd. Hierover zijn geen cijfers bekend.

De resultaten van het KTO in 2025 wijken minimaal af ten opzichte van voorgaande jaren. Voor het komende jaar is de afdeling Toezicht en Handhaving van plan het KTO door te ontwikkelen waarbij er nieuwe vragenlijsten gebaseerd op beleving worden geformuleerd en een BI dashboard voor de resultaten wordt ontwikkeld. Hierbij wordt er regionaal samengewerkt met DCMR en ODWH.

4 Paragrafen

In het Besluit Begroting en Verantwoording zijn zeven verplichte paragrafen opgenomen voor provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen. Deze zijn niet allemaal relevant voor de omgevingsdiensten. Om die reden zijn de paragrafen lokale heffingen, grondbeleid en verbonden partijen niet opgenomen.

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Op 24 november 2021 heeft het Algemeen Bestuur de Integrale Nota Weerstandsvermogen en risicobeheer, reserves en voorzieningen 2021 vastgesteld, waarin de beleidsuitgangspunten voor het identificeren, beheersen en kwantificeren van de risico's zijn opgenomen. Deze uitgangspunten worden in 2026 geactualiseerd, waarna het resultaat ervan ter besluitvorming wordt voorgelegd. In de nota wordt ingegaan op de capaciteit van het weerstandsvermogen, het risicomanagement en de risico-inventarisatie. De risico's zijn samengevat in de risico-inventarisatie en worden via de risicoklasse financieel gekwantificeerd. Elk jaar worden deze risico's geactualiseerd.

Weerstandscapaciteit
De weerstandscapaciteit bestaat uit de structurele weerstandscapaciteit (de post onvoorzien) en de incidentele weerstandscapaciteit (de algemene reserve). Voorzieningen behoren niet tot de weerstandscapaciteit.

Tabel 3 Weerstandscapaciteit
*Bedragen * € 1.000*

Weerstandscapaciteit	Incidenteel	Structureel	Totaal
Algemene Reserve (stand per 31-12-2025)	1.712		1.712
Onvoorzien 2025		50	50
Totaal weerstandscapaciteit	**1.712**	**50**	**1.762**

Na onttrekking van het rekeningresultaat aan de algemene reserve neemt de weerstandscapaciteit af tot € 1.297.000

Risicoanalyse
Voor het identificeren en beheersen van de risico's maakt ODH gebruik van de softwaretool NARIS, gebaseerd op het model Integraal risicomanagement van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement. De uitgevoerde risico-inventarisatie inclusief kwantificering vormt de basis voor het bepalen van het gewenste weerstandsvermogen. Door NARIS wordt op basis van de geïnventariseerde risico's een risicosimulatie uitgevoerd.

Uitgaande van het door NARIS geadviseerde zekerheidspercentage van 90% (de zekerheid dat we 90% van de berekende scenario's kunnen opvangen) wordt het gewenste weerstandvermogen op basis van de risicosimulatie bepaald op € 1.257.000. De weerstandsratio bedraagt € 1.762.000 / € 1.257.000 = 1,40 en wordt op basis van het door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement gehanteerde risicoprofiel als 'ruim voldoende' beoordeeld.

Tabel 4 Top 10 Risico's

Nr.	Invloed (%)	Risicogebeurtenis	Benodigde weerstands-capaciteit (afgerond)
1	27,38%	Opvolgen aanbevelingen IBP: interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (opleidingsbudget/innovatie)	€ 340.000
2	27,31%	Het ontstaan van (tijdelijk) niet door te belasten kosten als gevolg van bezuinigingen en ombuigingen bij gemeenten.	€ 340.000
3	13,76%	Hacking of gijzeling systemen ODH (of direct gerelateerde organisatie)	€ 170.000
4	13,50%	ICT informatiehuishouding niet op orde (niet over de juiste data kunnen beschikken in de processen)	€ 170.000
5	5,46%	Afbreuk imago ODH na optreden bij calamiteit of bestuurlijk gevoelige zaak	70.000
6	4,57%	Incidenten tijdens uitvoering (ongeval, asbest, ...) waarvoor verzekering onvoldoende dekking biedt	€ 57.000
7	4,53%	Doorwerking uitvoeringsaspecten omgevingswet	€ 56.000

8	2,72%	arbeidsmarktontwikkelingen en het niet kunnen vervullen van vacatures met de juiste kennis en competenties en duurdere inhuur is niet meer rendabel beschikbaar (er moet geld bij).	€ 34.000
9	0,68%	Datalek / schending privacywetgeving en opleggen boete	€ 10.000
10	0,09%	Aansprakelijkstelling voor de gevolgen van ketenaansprakelijkheid bij inhuur van Zzp'ers (DBA)	€ 10.000
	100%		**€ 1.257.000**

Ratio

De verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (inclusief de post onvoorzien) en de benodigde weerstandscapaciteit wordt weergegeven in een ratio. Deze bedraagt ultimo 2025 op basis van het risicoprofiel € 1.762.000 / € 1.257.000 = 1,40. Na onttrekking van het negatieve rekeningresultaat aan de algemene reserve bedraagt de ratio € 1.297.000 / € 1.257.000 = 1,03, gelijk aan de ratio in 2024 en wordt beoordeeld als 'voldoende'.

Tabel 5 Richtlijnen weerstandscapaciteit

Betekenis ratio	Ratio weerstands-capaciteit
Uitstekend	x> 2,0
Ruim voldoende	1,4 <=x <= 2,0
Voldoende	1,0 <=x <= 1,4
Matig	0,8 <=x <= 1,0
Onvoldoende	0,6 <=x <= 0,8
Ruim onvoldoende	x< 0,6

Kengetallen weerstandsvermogen en risicobeheer

In 2015 is het Besluit begroting en verantwoording (BBV) aangepast. De aanpassing houdt in de begroting en het jaarverslag een zestal kengetallen moeten worden opgenomen: een kengetal netto schuldquote, een kengetal netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen, een kengetal solvabiliteitsratio, een kengetal structurele exploitatieruimte, een kengetal grondexploitatie en een kengetal belastingcapaciteit. Een kengetal netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen, een kengetal grondexploitatie en een kengetal belastingcapaciteit zijn niet van toepassing op de ODH.

Tabel 6 Kengetallen weerstandsvermogen en risicobeheer

Kengetalen	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025
Netto Schuldquote	10,0%	10,5%	14,2%
Solvabiliteitsratio	21,4%	18,7%	27,4%
Structurele exploitatieruimte	-3,0%	-2,3%	-4,0%

De netto schuldquote geeft de verhouding weer van de vlottende activa minus de vlottende passiva t.o.v. het totaal saldo van baten, exclusief mutaties reserves. De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de ODH ten opzichte van de eigen middelen.

De solvabiliteitsratio geeft de verhouding weer van het eigen vermogen t.o.v. de totale passiva en geeft aan in welke mate de ODH het eigen vermogen kan inzetten voor de dekking van de schulden (in hoeverre is de ODH in staat aan haar financiële verplichtingen te voldoen).

De structurele exploitatieruimte is een percentage waarmee beoordeeld kan worden welke structurele ruimte ODH heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De structurele exploitatieruimte wordt berekend door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten.

Signaleringswaarden kengetallen

Signaleringswaarden kengetallen	A. Minst risicovol	B. Neutraal	C. Meest risicovol
Netto schuldquote	< 90%	90% - 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%

Uit deze kengetallen blijkt in algemene zin dat in de meeste kengetallen variëren in de categorie "minst risicovol" tot meest risicovol voor de solvabiliteit.

4.2 Financiering

Schatkistbankieren
Op 15 december 2013 is de wet Schatkistbankieren voor decentrale overheden in werking getreden. Deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector (Rijk en decentrale overheden gezamenlijk). Iedere euro die decentrale overheden aanhouden in de schatkist, vermindert de externe financieringsbehoefte van het Rijk. Om het dagelijks kasbeheer te vereenvoudigen mag een decentrale overheid gemiddeld over het hele kwartaal maximaal een drempelbedrag buiten de schatkist houden. Op basis van de vastgestelde begroting 2025 bedraagt het drempelbedrag maximaal € 1,0 miljoen.

Binnen de ODH bestaat de afspraak dat de betaalrekening geen langdurig saldo groter dan € 250.000 mag hebben. Boven deze limiet moet het bedrag afgeroomd worden naar de tussenrekening bij de BNG. Deze tussenrekening wordt dagelijks op € 0 afgeroomd ten laste of gunste van de 'schatkist'. Het drempelbedrag is in 2025 niet overschreden.

Kasgeldlimiet en de renterisiconorm
Gedurende het hele jaar is er sprake van een positief liquiditeitssaldo geweest. De kastgeldlimiet en renterisico-norm zijn nimmer overschreden.

4.3 Bedrijfsvoering

De afdeling Bedrijfsvoering heeft adviserende, controlerende en faciliterende rol en schept de randvoorwaarden voor een goed functionerende organisatie. De afdeling bestaat uit drie teams: Organisatie & Communicatie, Informatievoorziening en Inkoop, Financiën & Control.

Personeel en organisatie

Ook in 2025 stond de landelijke arbeidsmarkt onder hoge druk. Er wordt steeds meer ingezet op het aannemen van jongeren die intern worden opgeleid. De werving- en selectiemethoden zijn blijvend geïntensiveerd en uitgebreid. De samenwerking met de andere omgevingsdiensten van Zuid-Holland in het kader van "De Betere Wereldbaan" is verder versterkt. In 2025 zijn we zijn erin geslaagd om 34 vacatures te vervullen. Daartegenover hebben 25 medewerkers ODH verlaten. Er is een traject gestart om het percentage inhuurkrachten omlaag te krijgen. Dit traject moet zijn beslag krijgen in 2026. Dit leidt per saldo tot een stijging van het aantal vaste medewerkers.

ODH huurt ruimte in gebouw D van de provincie Zuid-Holland. Ondanks de overeenstemming over de uitbreiding van het aantal vierkante meters kantoorruimte tot drie aansluitende verdiepingen, is dit nog niet gerealiseerd. De ontwikkelingen op dit punt hebben stilgelegen, omdat de verhuurder nog geen voortgang had geboekt in de besluitvorming over de renovatie en verduurzaming van het gebouw. Inmiddels zijn de gesprekken weer op gang gekomen. Dit neemt niet weg dat de huidige huisvesting op momenten als ontoereikend wordt ervaren, mede gezien de groei van de organisatie.

Inclusie
De arbeidsmarktbenadering van ODH is gericht op het bevorderen van diversiteit. ODH werkt sinds enkele jaren samen met Emma@work voor de benadering van jongeren met een handicap. Ook worden er regelmatig mensen aangenomen uit de leeftijdscategorie 55-65.

Het personeelsbestand van ODH weerspiegelt de diversiteit van de samenleving, maar omdat registratie van etnische achtergrond niet is toegestaan kunnen daarvoor geen cijfers worden aangeleverd. De gemiddelde leeftijd van de eigen medewerkers is 46,1 jaar op 31 december 2025, inclusief inhuurkrachten is deze 41,7 jaar. De verhouding van het huidige personeelsbestand is onveranderd en bestaat uit 52 % mannen en 48% vrouwen. De leeftijdsopbouw is als volgt:

Leeftijd	Percentage
<25	1%
25-34	26%
35-44	22%
45-54	24%
55-65	25%
>65	2%

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage is over 2025 is uitgekomen op 6,76% (7,61% in 2024). In 2024 hebben wij de inzet van de verzuimbegeleiding door de bedrijfsarts verdubbeld. Deze verdubbeling is in 2025 gehandhaafd. Dit heeft geresulteerd in de daling van het verzuimpercentage. Het landelijk gemiddelde ziekteverzuimpercentage in de gemeentelijke sector was in 2024 volgens de Personeelsmonitor Gemeenten 2024 A&O fonds 6,7%.

Sinds 2025 kiest ODH voor een andere benadering van dit vraagstuk. Belangrijker dan het terugdringen van verzuim is het namelijk bevorderen van de vitaliteit en inzetbaarheid van onze collega's. Hiervoor is het nodig dat we inzetten op zaken als plezierig werk, autonomie, leiderschap, waardering, persoonlijke ontwikkeling en verbinding. Daarbij passen we hedendaagse inzichten over werkgeluk toe. Dat maakt dat we als ODH voortdurend bezig zijn de kwaliteit van ons werkgeverschap te verbeteren, om uiteindelijk onze positie op de arbeidsmarkt te versterken en mensen met de relevante kennis en kunde aan ons te binden. Meer werkgeluk leidt tot minder verzuim, hogere productiviteit en betere samenwerking, wat zowel het individu als de organisatie ten goede komt. Het verschuift de focus van puur productiviteit naar duurzame inzetbaarheid, vitaliteit en betekenisvol werk. Dit vraagt om een positieve interventie in de organisatiecultuur, leiderschapsstijl (coachend, waarderend) en HR-beleid dat voor de organisatie niet alleen economische maar ook sociale waarde creëert.

Duurzaamheid

Als Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) hebben wij tot taak: het bewaken en beschermen van het milieu voor huidige en toekomstige generaties. Als hoeders van de leefomgeving werken we dagelijks aan het verbeteren van de kwaliteit van lucht, water en bodem. Om een gezonde, duurzame leefomgeving te bevorderen heeft ODH een duurzaamheidsprogramma, adviseren wij over duurzaamheid en werken we samen met de andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten. ODH past binnen de eigen organisatie dezelfde principes toe die we naar buiten uitdragen.

In 2024 hebben wij een visie op interne duurzaamheid vastgesteld, gericht op een bedrijfsvoering met een minimale ecologische voetafdruk en een duidelijke invulling van onze maatschappelijke verantwoordelijkheid. We blijven ook in 2025 duurzaamheid integraal verankeren in onze processen en bedrijfsmiddelen en werken continu aan verbeteringen met oog voor lange-termijnimpact en het structureel terugdringen van onze CO_2-uitstoot.

In 2025 hebben we de in 2024 ingezette koers voortgezet en verder geconcretiseerd. De principes en ambities uit onze duurzaamheidsvisie zijn verder uitgewerkt in onze huisvesting, ons inkoop- en contractmanagement, de wijze waarop we medewerkers betrekken en in de stappen die we zetten om mobiliteit en dienstverlening verder te verduurzamen. Daarmee bouwen we voort op een meerjarig en structureel verbeterpad dat past bij onze rol als publieke organisatie en onze bijdrage aan een duurzame leefomgeving.

ODH heeft geen eigen pand of bedrijfsterrein en is voor alle bedrijfsmiddelen afhankelijk van externe leveranciers. Onze verhuurder, leveranciers en medewerkers zijn de belangrijkste, beïnvloedbare, middelen om onze doelen te

bereiken. We kiezen er daarom voor om in te zetten op duurzame huisvesting, het voeren van een duurzaam inkoopbeleid, bevorderen van een duurzaamheidscultuur bij onze medewerkers en het minimaliseren van de CO2 uitstoot van ons woon-werkverkeer en dienstreizen.

Inkoop en aanbesteding
In 2025 is verdere invulling gegeven aan de professionalisering van het inkoop- en contractmanagement. De contractmanagers ondersteunen, begeleiden en adviseren contracteigenaren en operationeel inkopers met contractvorming en het opstellen van Service Level Agreements en Dossierafspraken. De spendanalyse is opgesteld en geanalyseerd; aan de hand hiervan is de aanbestedingskalender 2026 t/m 2028 verrijkt.

De samenwerking met professionals van de andere Zuid-Hollandse Omgevingsdiensten op het gebied van Inkoop- en Contractmanagement is opgestart en zal in 2026 verder vorm krijgen.

Informatisering en automatisering
In 2025 stond de informatievoorziening binnen ODH in het teken van stabilisatie, reflectie en heroriëntatie. Op basis van een analyse van de werkvoorraad en een evaluatie van de samenwerking met externe partijen is vastgesteld dat het IV-landschap grotendeels stabiel is, maar dat met name de Basis-ICT kwetsbaar is gebleken. Incidenten en verstoringen hebben duidelijk gemaakt dat de continuïteit en voorspelbaarheid van deze voorzieningen onvoldoende geborgd waren.

De kwetsbaarheid van de Basis-ICT heeft ertoe geleid dat de relatie met de externe dienstverlener op dit onderdeel onder druk is komen te staan. In 2025 is daarom kritisch gekeken naar afspraken, rolverdeling en verantwoordelijkheden, en is het gesprek gevoerd over het structureel verbeteren van de dienstverlening. Dit vormde een belangrijke aanleiding om de afhankelijkheid van externe partijen en de inrichting van de IV-werkwijze te heroverwegen.

Deze inzichten hebben in 2025 geleid tot het opstellen van een plan voor een aangepaste werkwijze en een andere inrichting van Team IV. Daarbij is gekozen voor een verschuiving van projectmatige vernieuwing naar het structureel optimaliseren van bestaande processen, applicaties en dienstverlening, met meer aandacht voor eigenaarschap en beheersbaarheid. In de loop van het jaar zijn de eerste stappen gezet om deze werkwijze in de praktijk te brengen, als basis voor verdere doorontwikkeling in 2026.

In 2025 vonden binnen Team IV personele wisselingen plaats. Deze zijn benut om functies en rollen te herijken. Vacatures zijn niet één-op-één ingevuld; de nadruk ligt op het ontwikkelen van interne collega's en het versterken van de operationele slagkracht van het team.

Aansluiting bij landelijke standaarden en samenwerking met andere omgevingsdiensten bleven in 2025 belangrijke uitgangspunten. Daarnaast is verkend waar nieuwe technologieën, zoals Artificial Intelligence (AI), op een praktische manier kunnen bijdragen aan informatiegestuurde dienstverlening binnen de bestaande omgeving.

Binnen de IV-keten bleef Documentaire Informatievoorziening (DIV) een onmisbaar fundament. In 2025 is blijvend ingezet op tijdige postverwerking, zorgvuldige archivering en duurzaam informatiebeheer als randvoorwaarden voor betrouwbare dienstverlening en het functioneren van een volledig digitale werkomgeving.

Als voorbereiding op het conform de Archiefwet vernietigen van archiefbescheiden is in 2025 gestart met het inventariseren en opvragen van de daarvoor vereiste vervangingsbesluiten. Hiermee wordt geborgd dat eventuele vernietiging uitsluitend plaatsvindt op een rechtmatige grondslag.

Informatiebeveiliging en AVG
In 2025 is het managementsysteem voor informatiebeveiliging en privacy (ISMS) verder doorontwikkeld en structureel toegepast. Het ISMS is ingezet om beleid, maatregelen, controles, risico's en vastgestelde uitzonderingen samenhangend vast te leggen en te toetsen. Hiermee is aantoonbaar invulling gegeven aan de eisen uit onder meer de Baseline Informatiebeveiliging Overheid, de AVG en de Wet politiegegevens, met structurele borging via de PDCA-cyclus.

Daarnaast is in 2025 het gezamenlijke IB&P Office voor de vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten operationeel geworden. Sinds medio 2025 zijn binnen deze structuur, naast de CISO, een Information Security Officer (ISO) voor de operationele uitvoering van informatiebeveiliging en een Privacy Officer voor de uitvoering van privacy taken voor Omgevingsdienst Haaglanden actief. In 2025 is gestart met het definiëren van uniform beleid tussen de vijf Zuid-Hollandse Omgevingsdiensten.

Vanuit het IB&P Office is een start gemaakt met het opzetten van gezamenlijke beleidsvorming, risicomanagement, compliance en bewustwording van de diensten, terwijl de toepassing en uitvoering bij de afzonderlijke diensten plaatsvindt. Hierdoor zijn informatiebeveiliging en privacy verder geprofessionaliseerd en organisatiebreed geborgd, met behoud van de eindverantwoordelijkheid bij de directeur van ODH.

Nadere gegevens
Deze hebben betrekking op de gegevens voortvloeiend uit de taken die de omgevingsdiensten in opdracht van de provincie en de gemeenten uitvoeren.

1. *Verzoeken van betrokkenen:* Soort en aantal: er zijn geen verzoeken ontvangen.
2. *DPIA's:* Er is één DPIA uitgevoerd ten behoeve van het gebruik Enterprise variant van CoPilot.
3. *Delen gegevens derden:* n.v.t.
4. *Datalekken:* In totaal zijn in 2025 vier datalekken via het EMS TopDesk aangemeld. Deze datalekken zijn niet gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Twee meldingen ging het om een verkeerd geadresseerde, deze is benaderd met het verzoek het ontvangen bericht te verwijderen. De andere twee meldingen gingen om een datalekken bij andere organisaties die ODH verzochten van hun ontvangen e-mails als niet verzonden te beschouwen en te verwijderen. Dit is gebeurd.
5. *Register van verwerkingsactiviteiten:* De ODH beschikt over een verwerkingsregister, applicatieregisters geregistreerd in de tool EMS TopDesk. Via deze tool vind de verwerking van persoonsgegevens plaats. De FG van de provincie of de gemeenten heeft geen toegang tot dit verwerkingsregister. Het verwerkingsregister is enkel voor en door ODH geautoriseerde medewerkers toegankelijk en is in overeenstemming met de verleende mandaten van gemeenten en provincie.
6. *Bewustwording:* Om het bewustzijn van medewerkers op het gebied van informatiebeveiliging en privacy te vergroten, is in 2025 uitvoering gegeven aan een doorlopende bewustwordingscampagne van Awaretrain. Alle medewerkers en andere geautoriseerde gebruikers met toegang tot systemen van de ODH namen verplicht deel aan dit programma.
   Binnen de campagne is informatiebeveiliging en privacy structureel onder de aandacht gebracht, onder meer door een introductie tijdens de ambtseed-sessies door de CISO, het volgen van een standaard online training over de AVG en het periodiek verplicht afronden van e-learnings. Daarnaast is gebruikgemaakt van intranetberichten, visuele communicatie zoals posters en bijdragen van interne en externe sprekers. Ook zijn periodiek phishingcampagnes uitgevoerd om het bewustzijn en het handelingsperspectief van medewerkers in de praktijk te toetsen en te versterken.
   Bij de introductie van nieuwe medewerkers is aanvullend expliciet aandacht besteed aan het zorgvuldig en veilig omgaan met data en informatie.

Uitvoering van de Interne controlefunctie binnen ODH
De rechtmatigheidscontroles binnen ODH worden door de VIC-medewerker uitgevoerd. De interne controles worden periodiek uitgevoerd op basis van een interne controle plan. De belangrijkste interne controles zijn;

- Crediteurenanalyse gericht op naleving Europese aanbestedingen
- Crediteuren bankrekening mutaties
- Personeelsproces
- Factuurcontrole en prestatielevering
- Voortgezette controle crediteuren
- Memorialen
- Investeringen

Onderstaand worden de afwijkingen ten aanzien van de drie rechtmatigheidscriteria nader toegelicht.

Voorwaarden criterium
De VIC-medewerker heeft in 2025 meerdere spend analyses uitgevoerd gericht op de rechtmatigheid van de inkopen. In tegenstelling tot voorgaande jaren heeft ODH tussentijds een uitgebreide crediteurenanalyse uitgevoerd om te toetsen of de inkoopcontracten voldoen aan de Europese aanbestedingsregels.

Het voorwaardencriterium is daarbij beoordeeld op basis van de resultaten van de crediteurenanalyse. Uit de analyse over de periode 2021–2025 zijn drieonrechtmatige inkoopcontracten naar voren gekomen. In alle gevallen is geen Europese aanbestedingsprocedure uitgevoerd, terwijl dit op grond van de drempelbedragen verplicht was. De betreffende bestedingen hebben het Europees drempelbedrag overschreden.

De financiële onrechtmatigheden bedragen in totaal €183.000. In onderstaande tabel zijn per crediteur de geconstateerde fouten en de bijbehorende actiepunten opgenomen, gericht op het voorkomen van vergelijkbare rechtmatigheidsfouten in de toekomst.

Soort uitgaven	Bedrag onrecht-matigheid	Toelichting	Status/ voortgang nieuwe aanbesteding
Inhuur	€ 113.000	Uitgaven in 2025 zijn net als vorig jaar onrechtmatig.	Contract is beëindigd en daarmee is de onrechtmatigheid opgelost. De onrechtmatigheid in 2025 heeft betrekking op de inhuurperiode van begin 2025.
Advisering op het gebied van inkoop	€ 70.000	Contract is in 2022 meervoudig aanbesteed. De bestedingen hebben Europese drempelbedrag overschreden waardoor sprake is van een onrechtmatigheid. Ondanks de overschrijding heeft geen Europese aanbesteding plaatsgevonden.	Contract loopt tot en met 2026. De uitgaven in 2025 en 2026 zullen daarmee onrechtmatig zijn. Volgens de aanbestedingskalender wordt in het kwartaal 1 van 2026 een nieuwe Europees aanbestedingskalender opgestart.

Overschrijding raming contract met broker voor inhuur externen
ODH maakt gebruik van een broker om de inhuur van externen te faciliteren. Dit contract is Europees aanbesteed. Uit een analyse van de crediteurenadministratie blijkt dat de werkelijke uitgaven de oorspronkelijke raming aanzienlijk hebben overschreden. Nadat dit werd geconstateerd, zijn de voorbereidingen gestart voor een nieuwe Europese aanbesteding. Inmiddels is per 1 januari 2026 een nieuw Europees contract voor de brokerdienstverlening van kracht. Vanwege omstandigheden die ten tijde van de oorspronkelijke raming nog niet bekend waren, blijkt de eerdere raming te laag te zijn ingeschat.

Binnen de inkoopprocessen worden de geconstateerde onrechtmatigheden benut om de werkwijze verder te verbeteren. De adviseurs Inkoop- en Contractmanagement geven, in samenwerking met de VIC-medewerker, gerichte instructie en voorlichting binnen de organisatie om de naleving van het inkoop- en aanbestedingsbeleid te versterken. In 2026 wordt de inkoopfunctie herijkt en nadrukkelijker gepositioneerd van een uitvoerende rol naar een strategische functie, zodat beter kan worden gestuurd op rechtmatigheid, doelmatigheid en integraliteit in de keten.

Geconstateerde onrechtmatigheid
Met de kennis van dit moment menen we te moeten vaststellen dat in 2024 en 2025 sprake is geweest van een onrechtmatigheid op het gebied van de brokerfunctie op externe inhuur. In deze periode is de bij de aanbesteding ingeschatte contractwaarde met meer dan 50% overschreden. Deze onrechtmatigheid is ten onrechte niet naar voren gebracht in de rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening 2024.

Deze overschrijding van de contractwaarde is te wijten aan de exponentiële toename van de benodigde externe inhuur op diverse dossiers, die ten tijde van de aanbesteding niet voorzien kon worden. Op het moment dat de overschrijding evident werd waren we reeds een nieuw aanbestedingstraject gestart voor een nieuwe broker, tegen een realistische marktwaarde. Dit traject is afgerond en heeft geleid tot het contracteren van een nieuwe leverancier die met ingang van 1 januari 2026 zijn werkzaamheden voor de ODH is gestart. Hiermee is op dit moment geen sprake meer van genoemde onrechtmatigheid.

Misbruik & oneigenlijk gebruik
Het belang van het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik is breed bekend en ODH heeft effectieve maatregelen ingeregeld om dit zoveel als mogelijk te voorkomen. ODH beschikt niet over een M&O beleid. Echter vanuit de VIC werkzaamheden is invulling gegeven aan de controles en risico`s.

Er zijn binnen ODH in 2025 geen signalen geweest over (het vermoeden van) misbruik of oneigenlijk gebruik. De VIC-functie heeft bij het uitvoeren van verschillende controles stil gestaan bij potentiële M&O signaleren.

Begrotingsrechtmatigheid
Uit de analyse op de begrotingsrechtmatigheid blijkt dat op meerdere programma's sprake is van baten onderschrijdingen en lasten onderschrijdingen. In controle protocol 2025 is vastgelegd op welke wijze, in afwijking van begrotingswijzigingen, het algemeen bestuur tijdig kan worden geïnformeerd over onderschrijdingen van baten en lasten en overschrijdingen van baten. Bij de programma's zijn de verschillende analyses uiteengezet op programmaniveau.

*Bedragen * € 1.000*

Programma	Begroting 2025 na wijziging NJN	Jaar-rekening 2025	Afwijking	Classificatie afwijking	Acceptabel of niet acceptabel
Toetsing en Vergunningverlening	13.256	13.662	406	Lasten overschrijding	Niet acceptabel
Toezicht en Handhaving	9.943	8.437	1.506	Lasten onderschrijding	Acceptabel obv artikel 8.1.5 van het controle protocol 2025
Overhead	11.407	13.795	2.388	Lasten overschrijding	Acceptabel voor € 816.000 Niet acceptabel voor € 1.572.000

Na vaststelling van de Najaarsnota is door het provinciaal bestuur aanvullend €2.172.000 beschikbaar gesteld. Daarnaast hebben we een correctie op decentrale overhead doorgevoerd, wat een zuivere vergelijking en consistent

beeld tussen begroting en realisatie mogelijk maakt. In Tabel 20, bij het overzicht van lasten en baten, hebben we deze vergelijking opgenomen.

*Bedragen * € 1.000*

Programma	Begroting 2025 na wijziging NJN	Jaar-rekening 2025	Afwijking	Classificatie afwijking	Acceptabel of niet acceptabel
Baten	34.762	35.585	823	Baten overschrijding	Acceptabel obv artikel 8.1.5 van het controle protocol 2025

4.4 Openbaarheid

Per 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. In de wet is voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. In 2022 is ODH gestart met de implementatie, waarbij de veranderingen en de gevolgen van de Woo in beeld worden gebracht.

Aandacht wordt besteed aan het goed kunnen zoeken en vinden van documenten in een Enterprise Search Oplossing (Mylex), het anonimiseren van documenten (Indica) en de automatische publicatie van documenten (DROP). De informatie-uitwisseling tussen systemen is afgelopen jaar geoptimaliseerd. De gegevensoverdracht tussen het zaaksysteem OpenWave en het archiefsysteem Alfresco is vrijwel volledig op elkaar afgestemd. Het anonimiseerproces is onlangs volledig herzien en heeft zo plaats gekregen binnen het documentenlandschap.

Met deze inspanningen werkt ODH gestaag aan een transparanter documentbeheer en een eenvoudigere naleving van de Woo. Onze focus ligt op verdere automatisering, efficiëntieverbetering en het minimaliseren van handmatige handelingen, zodat actieve openbaarmaking structureel onderdeel wordt van onze werkwijze.

4.5 Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf heeft tot doel te laten zien hoe de ODH de instandhouding waarborgt van de kapitaalgoederenvoorraad. De kapitaalgoederen van de ODH bestaan uit twee onderdelen: investeringen in ICT en investeringen in huisvesting/inventaris en thuiswerkplek. De kapitaallasten en onderhoudskosten van deze investeringen zijn opgenomen in de exploitatie.

De kapitaalgoederen van ODH betreffen voornamelijk specifieke investeringen in huisvesting en ICT. De omvang van de kapitaalgoederen is relatief beperkt, aangezien ODH de kapitaalgoederen grotendeels huurt of leaset. ODH heeft in 2025 €114.913 geïnvesteerd in met name thuiswerkplekken en drones.

Tabel 7 Materiële vaste activa

Bedragen in €

Materiële vaste activa	Boekwaarde 01-01-2025	Vermeerderingen	Afschrijvingen	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2025
Vervangingsinvesteringen ICT	283.456	25.752	188.829		120.379
Huisvesting & inventaris	346.240	12.158	74.698		283.700
Gereedschappen		77.005			77.003
Totaal	**629.696**	**114.915**	**263.527**		**481.084**

DEEL 2 Jaarrekening

1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Wet- en regelgeving

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene waarderingsgrondslagen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover relevant wordt met oninbaarheid rekening gehouden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben (met uitzondering van de opgebouwde vakantiegelden). Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De gehanteerde valuta is de Euro.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het wettelijke verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals vakantiegelden en vakantiedagen.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Op basis van de aanbevelingen van de commissie BBV geldt hetzelfde voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een jaarlijks constante ontwikkeling.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
    - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 27 november 2025 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld;
    - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
    - Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
    - Een verantwoordingsgrens van 2% (zijnde €718.000) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
    - Een rapporteringstolerantie van € 100.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Activa

Materiële vaste activa

Materiele vaste activa met *economisch* nut zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Afschrijving vindt op lineaire wijze plaats met ingang van het jaar volgend op het jaar waarin de investering is gedaan op basis van de verwachte gebruiksduur. Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven.

De ODH kent geen vaste activa met *maatschappelijk* nut.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn:

a.	Kosten onderzoek en ontwikkeling	4 jaar
b.	Gereedschappen, meet- en geluidsapparatuur	5 jaar
c.	Hardware en software automatisering met uitzondering van mobiele telefoons en tablets	5 jaar
d.	Huisvesting en Kantoorinventaris	10 jaar
e.	Mobiele telefoons en tablets	3 jaar

Specifieke investeringsbijdragen van derden, evenals aangewezen reserves worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven, conform de door het algemeen bestuur besloten wijze en termijnen. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Vlottende activa

Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling (statische methode) van de inbaarheid van de vorderingen. Op basis hiervan zijn vorderingen uit hoofde van sociale voorzieningen geheel voorzien. De overlopende activa op basis van de nominale waarden gewaardeerd.
Onder de overlopende activa worden opgenomen:

a. de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel;
b. overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Passiva

Eigen vermogen

Het totale eigen vermogen is gelijk aan het eigen vermogen van voorgaand jaar vermeerderd of verminderd met het resultaat voor bestemming. Voor zover het bestuur gedurende het jaar al besluiten over bestemmingsreserves heeft genomen, zijn de effecten van deze besluiten in de stand van die reserves per jaareinde verwerkt. Uit het resultaat voor reservemutaties en de effecten van genoemde bestuursbesluiten betreffende goedgekeurde reservemutaties volgt een resultaat voor bestemming, dat als een gescheiden post van het eigen vermogen is gepresenteerd. De reserves van het eigen vermogen worden onderscheiden in een algemene reserve en bestemmingsreserves. De overige bestemmingsreserves zijn door het bestuur ingesteld voor specifieke doeleinden, zoals de financiering van activa, verwachte bijdrage in projecten of relevante risico's. Voor alle bestemmingsreserves geldt dat het bestuur over de aard en omvang kan beslissen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen, verliezen en risico's per balansdatum die niet exact bekend zijn, maar redelijkerwijs geschat kunnen worden en worden gevormd voor risico's die hierop van toepassing zijn. Daarnaast worden voorzieningen gevormd voor kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt, mits deze kosten hun oorsprong vinden in het (voorafgaand) begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van de lasten over de betreffende begrotingsjaren.

Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn op basis van de nominale waarden gewaardeerd. Onder de overlopende passiva worden afzonderlijk opgenomen:

a) verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;
b) de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren;
c) overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.

2 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijkt een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door algemeen bestuur op 27 november 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht. Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 718.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Met opmerkingen [Rv1]: Tekstueel + tabel onderhanden Nagam

Met opmerkingen [NM2R1]: Aangepast

Het dagelijkse bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten en ook de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 2.974.000 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 718.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het dagelijks bestuur overigens een bedrag van € 816.000 acceptabel op basis van door het algemeen bestuur vastgestelde afspraken.

Tabel 8 Financiële (on)rechtmatigheid

Bedragen in €

Criteria voor rechtmatigheid		Fouten
Begrotingscriterium		
1a	Overschrijding lasten programma's	2.794.000
1b	Overschrijding investeringsbudgetten	0
2	Ongeautoriseerde reservemutaties	0
3	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het algemeen bestuur zijn gemeld	0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden		2.794.000
4	Totaal van de begrotingsrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid. De niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	0
Voorwaardencriterium		
5	Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	180.000
Misbruik & Oneigenlijk gebruik		
6	Geen bevindingen	0
Totaal onrechtmatigheid		2.794.000
Waarvan acceptabel		816.000
Waarvan niet-acceptabel		2.158.000

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

3. Balans

Tabel 9 Balans

Bedragen in €

Activa	31-12-2025	31-12-2024	Passiva	31-12-2025	31-12-2024
Vaste activa			**Vaste passiva**		
Materiële vaste activa	**481.084**	**629.696**	**Eigen vermogen**	**2.345.707**	**2.654.231**
Materiële vaste activa	481.084	629.696	- algemene reserve	1.712.201	1.312.200
			- bestemmingsreserve	1.098.331	649.728
			- resultaat boekjaar	-464.824	692.303
			Voorzieningen	**2.137.743**	**1.618.373**
			- Werkloosheidsuitkering	588.324	255.873
			- Bovenwettelijk verlof	1.549.419	1.362.500
Totaal	**481.084**	**629.696**	**Totaal**	**4.483.450**	**4.272.604**
Vlottende activa			**Vlottende passiva**		
Uitzettingen met rente typische looptijd < 1 jaar	**12.228.166**	**10.350.966**	**Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar**	**5.340.333**	**4.251.036**
- Vorderingen op openbare lichamen	5.818.803	3.278.504	Crediteuren	596.322	288.787
- Uitzetting in 's Rijksschatkist	5.985.773	6.614.627	Af te dragen BTW	2.895.003	2.261.008
- Rekening courant SimpledCard	8.059	2.468	Af te dragen loonheffing en Sociale premies	1.849.008	1.701.241
- Overige vorderingen	415.532	455.367			
Liquide middelen	**6.209**	**546.690**	**Overlopende passiva**	**3.638.816**	**3.887.767**
- Bank	6.209	546.690	Vooruit gefactureerde dwangsommen	571.819	619.544
			Nog af te rekenen/verrekenen resultaat nacalculatie	1.577.070	548.737
Overlopende activa	**747.139**	**884.055**			
- Vooruitbetaalde bedragen	636.219	384.904	Overige overlopende passiva	1.488.927	2.719.486
- Overige overlopende activa	110.920	499.151			
Totaal vlottende activa	**12.981.514**	**11.781.711**	**Totaal vlottende passiva**	**8.979.148**	**8.138.803**
Totaal activa	**13.462.598**	**12.411.407**	**Totaal passiva**	**13.462.598**	**12.411.407**

3.1. Toelichting op de balans

Deze paragraaf geeft per balanspost een toelichting op de samenstelling en de belangrijkste mutaties ten opzichte van 2024.

3.1 Vaste activa

Tabel 10 Vaste activa

Bedragen in €

Materiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2024
Investeringen met economisch nut	481.084	629.696
Totaal	**481.084**	**629.696**

Materiële vaste activa	Boekwaarde 01-01-2025	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Afschrijvingen	Afwaar-deringen	Boekwaarde 31-12-2025
Vervangingsinvesteringen ICT	283.456	25.752		188.829		120.379
Huisvesting & inventaris	346.240	12.158		74.698		283.700
Gereedschappen		77.005				77.005
Totaal	**629.696**	**114.915**	**0**	**263.527**	**0**	**481.084**

De materiële vaste activa bedragen per 31 december 2025 € 481.084. De daling ten opzichte van 2024 wordt verklaard door reguliere afschrijvingen (€ 263.527) en beperkte investeringen in ICT en inventaris. De investeringen sluiten aan op de ingezette vervangingsopgave en betreffen voornamelijk thuiswerkplekken en digitale ondersteuningsmiddelen. Hiermee is de staat van de vaste activa in lijn met de meerjarige investeringsplanning.

3.2 Vlottende activa

Tabel 11 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Bedragen in €

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2024
Vorderingen op openbare lichamen	5.818.803	3.278.504
Overige vorderingen	415.532	455.367
Uitzetting in 's Rijksschatkist	5.985.773	6.614.627
Rekening courant SimpledCard	8.059	2.468
Totaal	**12.228.166**	**10.350.966**

De vorderingen op openbare lichamen bedragen per ultimo 2025 in totaal € 5.818.803. Dit betreft met name aanvullende bijdragen voor intensiveringen en additionele opdrachten van de deelnemers. Een bedrag van € 127.719 heeft betrekking op te vorderen bijdragen in het kader van 'De betere wereldbaan' en detacheringsvergoedingen voor inzet van ODH-medewerkers bij DCMR, Omgevingsdienst NL en Omgevingsdienst Rivierenland.

Het saldo van de uitzetting in 's Rijksschatkist is in 2025 afgenomen van € 6,6 miljoen tot € 6,0 miljoen. Deze daling komt vooral door hogere kasuitgaven in het vierde kwartaal, waardoor minder overtollige middelen beschikbaar waren voor afroming. Gedurende het jaar is voldaan aan de eisen van schatkistbankieren en zijn de interne limieten voor de betaalrekening niet overschreden.

De overige vorderingen ter grootte van € 415.532 hebben volledig betrekking op nog te ontvangen dwangsommen.

Tabel 12 Liquide middelen

Bedragen in €

Liquide middelen	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2024
Bank	6.209	546.690
Totaal	**6.209**	**546.690**

De liquide middelen bestaan uitsluitend uit het saldo op de bankrekening. Het sterke verschil ten opzichte van 2024 hangt samen met het aanhouden van overtollige middelen in 's Rijks schatkist in het kader van schatkistbankieren.

Tabel 13 Overlopende activa

Bedragen in €

Overlopende activa	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2024
Vooruitbetaalde bedragen	636.219	384.904
Overige overlopende activa	110.920	499.151
Totaal	**747.139**	**884.055**

De vooruitbetaalde bedragen bestaan uit door leveranciers vooruit gefactureerde bedragen die betrekking hebben op 2026. De overige overlopende activa hebben voornamelijk betrekking op rentebaten en diverse overige posten.

3.3 Vaste passiva

Tabel 14 Eigen vermogen

Bedragen in €

Eigen vermogen	Boek-waarde 1-1-2025	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen	Bestem-mings-resultaat	Vermin-deringen	Boek-waarde 31-12-2025
Algemene reserve	1.312.200			400.000		1.712.200
Algemene reserve	**1.312.200**	**0**	**0**	**400.000**	**0**	**1.712.200**
Huisvesting	0			292.303		292.303
Eigenrisicodragerschap WW, ZW en WGA	649.728	216.300	60.000			806.028
Algemene reserve	**649.728**	**216.300**	**60.000**	**292.303**	**0**	**1.098.331**
Rekeningresultaat 2024	692.303			-692.303		0
Rekeningresultaat 2025			464.824			-464.824
Rekeningresultaat	**692.303**	**0**	**464.824**	**-692.303**	**0**	**-464.824**
Totaal	**2.654.231**	**216.300**	**524.824**	**0**	**0**	**2.345.707**

De reserve huisvesting is gevormd ter dekking van de inrichting van de verdiepingen na verbouwing door PZH. De huidige omvang van de reserve is ontoereikend voor de afgesproken verhuizing naar de eerste, tweede en derde verdieping van het D-gebouw van het provinciehuis.

ODH is eigenrisicodrager in het kader van de Werkloosheidswet (WW), de Ziektewet (ZW) en de Wet Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA). Voor de Ziektewet betekent het dat de uitkering na het tweede ziektejaar voor rekening van ODH komt in plaats van het UWV. Ter dekking van het financieel risico is in 2022 een bestemmingsreserve eigenrisicodragerschap WW, ZW en WGA ingesteld. Deze bestemmingsreserve kent ultimo 2025 een saldo van € 806.028.

De jaarrekening 2025 sluit met een nadelig saldo van € 464.824. Op advies van de accountant is besloten de resultaten van de nacalculatie anders te verwerken. In deze jaarrekening wordt naast het nacalculatie effect over 2024 ook het nacalculatie effect over 2025 meegenomen. Hierdoor worden eenmalig extra lasten verantwoord, wat leidt tot het uiteindelijke negatieve saldo.

Voorgesteld wordt dit rekeningresultaat te onttrekken aan de algemene reserve.

Tabel 15 Voorzieningen

Bedragen in €

Voorzieningen	Boekwaarde 1-1-2025	Toevoeging	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2025
Werkloosheidsuitkering	255.873	664.937	332.486	588.324
Bovenwettelijk verlof	1.362.500	186.919		1.549.419
Totaal	**1.618.373**	**851.856**	**332.486**	**2.137.742**

De ODH heeft als risicodrager een voorziening gevormd voor de dekking van de (bovenwettelijk) werkloosheidsuitkering waardoor de kosten van werkloosheidsuitkeringen niet drukken op de exploitatie van toekomstige jaren. In 2025 is € 332.486 aan werkloosheidsuitkering uitgekeerd.

De voorziening bovenwettelijk verlof is verhoogd met € 186.919, op basis van het urensaldo vermenigvuldigd met het uurloon inclusief werkgeverslasten per medewerker. Ultimo 2024 bedroeg de omvang van het bovenwettelijk verlof 25.512 uur. Hieraan zijn in 2025 17.248 uur toegevoegd en 13.104 uur onttrokken. Eind 2025 vertegenwoordigt deze voorziening 29.656 uren met een waarde van € 1.549.419.

3.4 Vlottende passiva

Tabel 16 Kortlopende schulden

Bedragen in €

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2024
Crediteuren	596.322	288.787
Af te dragen BTW	2.895.003	2.261.008
Af te dragen loonheffing en sociale premies	1.849.008	1.701.241
Totaal	**5.340.333**	**4.251.036**

De toename van de kortlopende schulden per ultimo 2025 wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door hogere af te dragen BTW en loonheffingen, samenhangend met het reguliere eindejaarsmoment.

Tabel 17 Overlopende passiva

Bedragen in €

Overlopende passiva	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2024
Vooruit gefactureerde dwangsommen	571.819	619.544
Nog af te rekenen/verrekenen resultaat nacalculatie	1.577.070	548.737
Overige overlopende passiva	1.489.927	2.719.486
Totaal	**3.638.816**	**3.887.767**

Vooruit gefactureerde dwangsommen:
Ultimo 2024 was een bedrag van € 619.544 aan dwangsommen gefactureerd. In 2025 is een bedrag van € 56.399 aan dwangsommen gefactureerd en is € 104.250 ontvangen en aan de deelnemende gemeenten uitbetaald.

Nog af te rekenen/verrekenen resultaat nacalculatie:
Als gevolg van de gewijzigde verwerking van de nacalculatie geeft deze post het getrouwe beeld weer van het saldo nacalculatie per balansdatum. In tabel 24 wordt het saldo gespecificeerd per deelnemer weergegeven.

De overige overlopende passiva per ultimo 2025 zijn voornamelijk toe te schrijven aan:

Staffing Management Services B.V.	€	407.537
Overig inhuur	€	77.718
Overige leveranciers < € 50.000	€	229.291
Af te rekenen saldo nacalculatie buiten bandbreedte	€	208.115
Additionele projecten, zie voor specificatie tabel 18	€	558.221

De in de balans ontvangen opgenomen voorschotbedragen voor additionele projecten zijn als volgt gespecificeerd.

Tabel 18 Additionele projecten

Bedragen in €

Regeling	Stand per 01-01-2025	Vermeerde-ringen	Verminde-ringen	Terug betalingen	Overige mutaties	Stand per 31-12-2025
Advisering BRIKS gemeenten		103.900	24.435	79.465	0	0
Werkplan Spoed en Nazorg (SPUK Bodem)	835.913	701.000	369.035	796.404	39.509	331.965
SPUK IBP Versterking VTH-stelsel	136.747				1.252	135.495
SPUK Extra Toezicht en Handhaving energiebesparingsplicht	387.990	506.171	850.049			44.112
Subsidie Robuustheid		196.000	149.351			46.649
	1.360.650	**1.507.071**	**1.392.870**	**875.869**	**40.761**	**558.221**

3.5 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Artikel 53 van de BBV verplicht de ODH om in de toelichting op de balans inzicht te geven in de financiële verplichtingen waaraan de ODH is verbonden, voor zover die verplichtingen financiële consequenties hebben voor toekomstige jaren en deze verplichtingen niet zijn opgenomen in een balanspost. In de uitwerkingen van dit artikel is aangegeven dat alleen politiek-bestuurlijke en financieel gezien belangrijke verplichtingen dienen worden opgenomen. In onderstaand tabel zijn de contracten opgenomen die een verplichting groter dan € 50.000 hebben.

Tabel 19 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Bedragen in €

Naam	Omschrijving	Start	Einde	Bedragen
Provincie Zuid-Holland	Huurcontract	1-jan-13	Looptijd 5 jaar, stilzwijgend verlengd tot 31-12-2027	1.685.600
Afas Software	Contract geïntegreerd salaris, financieel en HRM-systeem Profit	1-mei-20	Looptijd 4 jaar met optie 3 x 2 jaar verlenging tot 30-04-2030	83.600
Cauberg-Huygen Milieu B.V.	Milieucontroles	1-okt-21	Looptijd 1 jaar met optie verlenging met 2 x 1 jaar tot 31-08-2025	1.108.309
PSA	Accountantsdienst	1-sep-25	Initiele looptijd van 4 jaar met 2 verleningsopties van elk 24 maanden.	477.400
Recruitment Markereers B.V.	Arbeidsmarktcommunicatie	1-nov-23	Verlengd tot 31-10-2026	100.000
Sogeti Nederland B.V.	Server-, werkplek-, applicatie- en cloudbeheer	1-apr-24	Looptijd 3 jaar tot 31-03-2027	1.617.200
ARP Nederland B.V.	Leasecontract laptops	29-apr-24	Looptijd 5 jaar tot 28-04-2028	426.958
Flextender	Inhuur	1-nov-25	Looptijd tot en met 31-10-2027	12.000.000
Medewerkers	Verlofrechten	31-dec-24	Opgebouwde verlofrechten t/m 2024	232.100

Kredietfaciliteiten

Omgevingsdienst Haaglanden heeft een kredietfaciliteiten afgesloten met de BNG. De enige faciliteit betreft een krediet in rekening-courant van € 1.480.000.

4. Overzicht van lasten en baten

De ODH sluit 2025 af met een negatief resultaat van €464.824, wat lager is dan het beeld uit de Najaarsnota. Toen werd nog uitgegaan van een sluitend jaar, mede door het aantrekken van extra personeel en middelen om aan de toegenomen vraag naar vergunningverlening en toezicht te voldoen.

Aanvankelijk kwam het voorlopige resultaat uit op €343.647 positief. Op advies van de nieuwe accountant is echter de verwerking van de nacalculatie aangepast: de resultaten van zowel 2024 als 2025 worden nu in het lopende boekjaar verwerkt (overeenstemmingsprincipe). Door deze eenmalige toevoeging van extra lasten komt het definitieve resultaat uit op €464.827 negatief.

Na vaststelling van de Najaarsnota is door het provinciaal bestuur aanvullend €2.172.000 beschikbaar gesteld voor vergunningverlening natuur, soortenmanagementplannen en grondwaterbescherming. Deze toevoeging is verwerkt in de kolom *Wijziging na Najaarsnota*.

Daarnaast is geconstateerd dat in de begroting en in de jaarrekening de decentrale overhead verschillend werd toegerekend: in de jaarrekeningkolommen onder *Lasten Overhead*, in de begroting onder *Lasten T&V* en *Lasten T&H*. Voor een zuivere vergelijking en consistent beeld tussen begroting en realisatie is deze toerekening gelijkgetrokken. Deze correctie is opgenomen in de kolom *Correctie decentrale overhead*.

Tabel 20 Programmaverantwoording

*Bedragen * € 1.000*

Omschrijving programma	Jaarrek 2024	Prim. begroting 2025	Begroting 2025 na NJN	Jaarrek 2025	Afwijking tov begr na NJN	Wijziging na NJN	Correctie decentr overhead	Begroting 2025 na correcties	Jaarrek 2025	Afwijking tov begr na corr
Lasten T&V	12.236	11.774	13.256	13.662	-406	1.492	-1.244	13.504	13.662	-159
Lasten additioneel	1.093	0	753	407	346			753	407	346
Baten additioneel	-1.093	0	-753	-407	-346			-753	-407	-346
Totaal Programma Toetsing en Vergunningverlening	**12.236**	**11.774**	**13.256**	**13.662**	**-406**	**1.492**	**-1.244**	**13.504**	**13.662**	**-159**
Lasten T&H	8.672	9.709	9.943	8.437	1.506		-1.231	8.712	8.437	275
Lasten additioneel	708	732	784	905	-121			784	905	-121
Baten additioneel	-708	-732	-784	-905	121			-784	-905	121
Totaal Programma Toezicht en Handhaving	**8.672**	**9.709**	**9.943**	**8.437**	**1.506**	**0**	**-1.231**	**8.712**	**8.437**	**275**
Lasten Overhead	13.530	10.846	11.357	13.795	-2.438	680	2.476	14.513	13.795	718
Lasten additioneel	193	0	245	81	164			245	81	164
Baten additioneel	-193	0	-245	-81	-164			-245	-81	-164
Heffing Vpb	0	0	0	0	0			0	0	0
Onvoorzien	0	50	50	0	50			50	0	50
Totaal Programma Overhead	**13.530**	**10.896**	**11.407**	**13.795**	**-2.388**	**680**	**2.476**	**14.562**	**13.795**	**768**
Totaal programma's	**34.438**	**32.379**	**34.606**	**35.894**	**-1.288**	**2.172**	**0**	**36.778**	**35.894**	**884**
Alg dekkingsmiddelen	-34.438	-32.425	-34.762	-35.585	823	-2.172		-36.934	-35.585	-1.349
Overig	0	0	0	0	0			0	0	0
Totaal baten	**-34.438**	**-32.425**	**-34.762**	**-35.585**	**823**	**-2.172**	**0**	**-36.934**	**-35.585**	**-1.349**
Saldo van baten en lasten	**0**	**-46**	**-156**	**309**	**-465**	**0**	**0**	**-156**	**309**	**-465**
Toevoeging aan res	205	216	216	216	0			216	216	0
Onttrekking aan res	-897	0	-60	-60	0			-60	-60	0
Gerealiseerd resultaat	**-692**	**170**	**0**	**465**	**-465**	**0**	**0**	**0**	**465**	**-465**

Per programma worden afwijkingen van het budget groter dan € 50.000 hieronder kort toegelicht.

4.1 Toelichting overzicht van lasten en baten

Programma Toetsing en Vergunningverlening

Dit programma sluit met een nadelig saldo van € 406.000 ten opzichte van de begroting na najaarsnota. Na toekenning van extra provinciale middelen (+ € 1.492.000) en gelijktrekking van de decentrale overhead (- € 1.244.000) sluit het programma met een nadelig saldo van € 156.000 ten opzichte van de gecorrigeerde begroting.

Dit saldo is grotendeels toe te schrijven aan € 328.000 hogere personeelslasten als gevolg van formatie uitbreiding en inhuur door een sterke intensivering op het provinciale werkplan. Hier staan lagere uitgaven tegenover voor onderzoek, bezwaar en beroep voor tezamen € 99.000. Daarnaast is de Nationale Database Flora en Fauna met ingang van 2025 overgegaan naar een open data-voorziening, hetgeen een voordeel van €75.000 oplevert.

Programma Toezicht en Handhaving

Dit programma sluit met een voordelig saldo van € 1.506.000 ten opzichte van de begroting na najaarsnota. Na gelijktrekking van de decentrale overhead (- € 1.231.000) sluit het programma met een voordelig saldo van € 275.000 ten opzichte van de gecorrigeerde begroting.

Dit saldo is deels toe te schrijven aan per saldo € 190.000 lagere personeelslasten. Met het oog op uitstroom van met name medewerkers met een pensioengerechtigde leeftijd zijn vervroegd vervangers aangetrokken. Hiermee borgen we kwalitatieve continuïteit van onze dienstverlening en het behoud van kennis en ervaring. Een deel van de werkzaamheden wordt extern gefinancierd, hetgeen een voordeel oplevert binnen de personele budgetten door lagere inhuur. Daarnaast zijn er lagere uitgaven voor bezwaar en beroep ter grootte van € 80.000.

Programma Overhead

Het programma kent een nadelig saldo van € 2.438.000 ten opzichte van de begroting na najaarsnota. Na toekenning van extra provinciale middelen (+ € 680.000) en gelijktrekking van de decentrale overhead (+ € 2.476.000) sluit het programma met een voordelig saldo van € 718.000 ten opzichte van de gecorrigeerde begroting. Dit resultaat is de optelsom is van een aantal posten. De belangrijkste afwijkingen doen zich voor op:

Personeelskosten:
Aan personeelskosten is € 684.000 minder uitgegeven. Dit is deels toe te schrijven aan vacatures bij de afdeling Bedrijfsvoering en posities die pas in de loop van 2025 zijn ingevuld. Daarnaast zijn enkele functies vanuit de Zuid-Hollandse samenwerking elders ingevuld, wat voor een verschuiving richting inhuurbudget zorgt.

Kosten voormalig personeel:
Door verschillende omstandigheden is het verloop van medewerkers groter geweest dan verwacht. De kosten die hiermee samenhangen vallen hoger uit dan voorzien. De voorziening voor werkloosheid is met € 578.000 verhoogd.

Externe inhuur:
De uitgaven voor externe inhuur liggen € 700.000 hoger dan begroot. Naast tijdelijke vervanging op strategisch belangrijke functies hebben we met projectmatige advisering en ondersteuning verbeteringen in de bedrijfsvoering doorgevoerd. Financiering is mogelijk vanuit de extra middelen die deelnemers gedurende het jaar beschikbaar stellen.

Algemene personeelskosten:
Aan algemene personeelskosten is € 84.000 meer uitgegeven, met name voor onderzoeken ter bevordering van de gezondheid en vitaliteit van de medewerkers. Er is een organisatiebreed Preventief Medisch Onderzoek uitgevoerd, bestaande uit een digitale vragenlijst, medische metingen en individuele vitaliteitsrapportages, gericht op het versterken van duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Daarnaast werd een extern onderzoek voorbereid

waarvoor ODH relevante instroom- en arbeidsongeschiktheidsgegevens aanleverde. Deze onderzoeken dragen bij aan een professionele en gezonde bedrijfsvoering.

Kapitaalslasten:
De kapitaalslasten zijn in 2025 € 194.000 lager uitgevallen dan begroot. Door met name ICT-middelen de afgelopen jaren via lease te financieren, verschuiven lasten van afschrijvingen naar operationele kosten. Daarnaast was in de begroting € 128.000 aan rentelasten opgenomen. Er zijn echter geen rentekosten gerealiseerd omdat de ODH geen leningen heeft uitstaan.
ODH werkt aan een voorstel om vanaf komend jaar begrotingsposten realistischer te herverdelen.

Overige bedrijfsmiddelen:
Deze post heeft een voordelig saldo van € 1.052.000. Het voordeel is voornamelijk toe te schrijven aan de in de bijdragen van de deelnemers begrepen dekking voor de bedrijfsvoering. Na het opstellen van de Najaarsnota is deze post toegenomen tot € 680.000 en kan door het ontbreken van een moment voor het nemen van een bestuurlijk besluit door het AB niet meer verdeeld worden over de verschillende programma's. Daarnaast zijn er nog besparingen onder de € 50.000 geweest op verschillende budgetten.

Voorziening verlofsparen:
Medewerkers kunnen verlofsparen door gebruikmaken van het verlof uit overwerk, uren uit het bovenwettelijk vakantieverlof en IKB. Het spaarverlof kan worden opgenomen voor korte duur, maar ook voor een langere verlofperiode. De gespaarde uren worden gekapitaliseerd en gestort in de daarvoor ingestelde voorziening. Voor 2025 is € 186.919 toegevoegd aan de voorziening om te kunnen voldoen aan de toekomstige verplichtingen. Het aantal gespaarde uren ultimo 2025 is 29.656 en de omvang van de voorziening bedraagt na storting € 1.549.400.

Heffing Vpb
Met het Bureau Belastingplicht Overheidsondernemingen zijn in 2016 afspraken gemaakt dat indien een Omgevingsdienst zijn overheidstaken op basis van wetgeving uitvoert en op alle andere (commerciële) activiteiten geen winst behaalt, de Omgevingsdienst dan niet Vpb-plichtig is. De ODH belast zijn producten en diensten uitsluitend tegen kostprijs (zonder winstopslag) door aan zijn afnemers. Met inachtneming hiervan is geconcludeerd dat de ODH niet Vpb-plichtig is (en dus geen fiscale administratie hoeft te voeren en geen aangifte hoeft te doen).

Onvoorzien
De post onvoorzien van € 49.700 is in 2025 niet aangewend.

Baten
De algemene dekkingsmiddelen sluiten met een voordelig saldo van € 823.000 ten opzichte van de begroting na najaarsnota. Na toekenning van extra provinciale middelen ter grootte van € 2.172.000 sluit het programma met een nadelig saldo van € 1.349.000 ten opzichte van de gecorrigeerde begroting. Noot dat de baten in deze begroting € 3,2 miljoen hoger liggen dan bij de initiële begroting.

Mutaties reserves
De ODH is eigenrisicodrager in het kader van de Werkloosheidswet (WW), de Ziektewet (ZW) en de Wet Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA). Voor de Ziektewet betekent het dat de uitkering na het tweede ziektejaar voor rekening van de ODH komt in plaats van het UWV. Ter dekking van het financieel risico is in 2022 een bestemmingsreserve eigen-risicodragerschap WW, ZW en WGA ingesteld.

Het structurele premiebedrag werkhervattingskas van € 184.000 dat vanaf 2022 niet meer is verschuldigd is in de bestemmingsreserve gestort en wordt jaarlijks geïndexeerd met het percentage loonsomstijging. Onttrekking aan de

bestemmingsreserve vindt plaats op het moment dat een WW-uitkering, ZW-uitkering of WGA-uitkering is verschuldigd.

Het te onttrekken bedrag wordt gestort in een voorziening waaruit de verschuldigde uitkeringen worden betaald. Jaarlijks wordt (bij het opstellen van de begroting en/of jaarrekening) op basis van de instroom de hoogte van de bestemmingsreserve beoordeeld en zo nodig bijgesteld. In 2025 is conform de begroting € 216.300 gestort in de reserve.

De additionele projecten

Naast de structurele werkzaamheden voert de ODH ook incidentele werkzaamheden uit die niet onder het beleid van Nacalculatie vallen. Voor de werkzaamheden zijn specifieke afspraken gemaakt voor de te maken en declareren kosten. De additionele projecten hebben nooit een financieel resultaat en dienen op nul te sluiten.

Tabel 21 Additionele projecten

*Bedragen * € 1.000*

Project	Opdrachtgever	Beschikt budget	Kosten tot en met 2024	Kosten 2025	Beschik-baar vanaf 2026
Advisering BRIKS gemeenten	Provincie Zuid-Holland	103.900		24.435	
Werkplan Spoed en Nazorg (SPUK Bodem)	Provincie Zuid-Holland	701.000		369.035	
SPUK IBP Versterking VTH-stelsel	Min. Infrastructuur en Waterstaat	502.442	366.995		
SPUK Extra Toezicht en handhaving energiebesparingsplicht	Min. Klimaat en Groene Groei	2.709.182	1.308.850	838.940	550.283
Subsidie Robuustheid	Omgevingsdienst NL	244.974		149.351	95.623
Totaal		**4.261.498**	**1.675.845**	**1.392.870**	**645.906**

De additionele projecten IBP VTH en extra toezicht en handhaving energiebesparingsplicht (SPUK THE) zijn meerjarig. Het beschikbare budget per regeling dat niet is aangewend wordt doorgeschoven naar het volgende jaar.

Het project Robuustheid loopt tot en met maart 2026.

5 Nacalculatie en deelnemersbijdragen

Het algemeen bestuur heeft op 26 juni 2019 besloten om na te calculeren op basis van het werkelijk aantal bestede uren x werkelijk uurtarief. Bij het opstellen van de jaarrekening is de balans opgemaakt van de werkelijk gepresteerde uren en hoe deze zich verhouden met de begrote uren. Wanneer het verschil van de deelnemersbijdrage tussen voor- en nacalculatie zich binnen de bandbreedte van 10% bevindt dan wordt het verschil meegenomen naar een volgend dienstjaar via een vordering of schuld op de balans. Is het verschil van de deelnemersbijdrage tussen voor- en nacalculatie meer dan 10% dan wordt het verschil buiten de bandbreedte van 10% met de deelnemer afgerekend.

Het opstellen van de nacalculatie gebeurt aan de hand van de volgende uitgangspunten:

1. Het berekenen van een geactualiseerd voorcalculatorisch tarief op concernniveau en per deelnemer. Dit door het totaal van de deelnemersbijdrage te delen door het totaal geraamde uren;
2. Het berekenen van het nacalculatorisch tarief op concernniveau en per deelnemer. Dit door de werkelijke lasten te delen door de werkelijke uren.

Het resultaat van de nacalculatie 2025 bedraagt € 808.471 op basis van 20.675 extra bestede uren. Dit bedrag is toegevoegd aan de balansposities van de deelnemers. Ondanks het feit dat significant meer uren besteed zijn dan begroot, nemen de balansposities toe doordat het gemiddeld uurtarief lager ligt dan de tarieven waarmee in de begroting rekening was gehouden.

In onderstaande tabellen zijn de uitkomsten van de vastgestelde methodiek nacalculatie opgenomen per deelnemer. Bij berekening van de afwijking wordt het balanssaldo van de afrekening/verrekening per 31-12-2025 meegenomen.

Tabel 22 Afwikkeling saldo nacalculatie 2024 per deelnemer

Bedragen in €

Deelnemers	Saldo 31-12-2024	Nacalculatie effect 2024	Afrekening 2024	Beginsaldo 01-01-2025
Delft	-2.127	-59.263		-61.390
Den Haag	-38.923	119.943		81.020
Leidschendam-Voorburg	-106.349	-10.104		-116.453
Midden-Delfland	13.928	-42.687		-28.759
Pijnacker-Nootdorp	-87.756	102.034		14.278
Rijswijk	65.428	-19.145		46.283
Wassenaar	-39.585	-20.919		-60.504
Westland	-348.856	-209.885	85.141	-473.600
Zoetermeer	-129.766	-17.366	13.032	-134.100
Provincie Zuid-Holland	125.268	-368.757		-243.489
Totaal	**-548.738**	**-526.149**	**98.173**	**-976.714**

Tabel 23 Financieel effect nacalculatie 2025 per deelnemer

Bedragen in €

Deelnemers	Bijdrage 2025 na wijziging	Bijdrage uren na wijziging	Gemiddeld tarief voorcalculatie	Quotiënt	Gemiddeld tarief nacalculatie	Gerealiseerde uren werkplan	Bijdrage 2025 op basis nacalculatie	Nacalculatie effect 2025
Delft	1.742.200	14.571	119,57	0,9118	109,02	15.865	1.729.573	-12.627
Den Haag	8.110.500	68.757	117,96	0,9118	107,55	67.134	7.220.434	-890.066
Leidschendam-Voorburg	1.181.500	9.862	119,80	0,9118	109,23	10.084	1.101.518	-79.982
Midden-Delfland	737.600	6.220	118,59	0,9118	108,12	7.288	788.005	50.405
Pijnacker-Nootdorp	1.041.500	8.687	119,89	0,9118	109,31	9.458	1.033.901	-7.599
Rijswijk	954.000	8.018	118,98	0,9118	108,49	9.061	982.989	28.989
Wassenaar	654.000	5.470	119,56	0,9118	109,01	5.272	574.719	-79.281
Westland	4.923.700	41.258	119,34	0,9118	108,81	44.911	4.886.818	-36.882
Zoetermeer	1.424.800	11.922	119,51	0,9118	108,97	12.656	1.379.086	-45.714
Provincie Zuid-Holland	15.670.900	118.965	131,73	0,9118	120,11	132.676	15.935.187	264.287
Totaal	**36.440.700**	**293.730**	**124,06**	0,9118	**113,12**	**314.405**	**35.632.229**	**-808.471**

omgevingsdienst HAAGLANDEN

Tabel 24 Nacalculatiesaldo per deelnemer per 31-12-2025

Bedragen in €

Deelnemers	Saldo 1-1-2025	Nacalculatie effect 2025	Saldo voor afrekening	Bandbreedte 10%	Afwijking binnen bandbreedte	Af te rekenen buiten bandbreedte	Saldo 31-12-2025
Delft	-61.390	-12.627	-74.017	174.220	Ja		-74.017
Den Haag	81.020	-890.066	-809.046	811.050	Ja		-809.046
Leidschendam-Voorburg	-116.453	-79.982	-196.435	118.150	Nee	-78.285	-118.150
Midden-Delfland	-28.759	50.405	21.646	73.760	Ja		21.646
Pijnacker-Nootdorp	14.278	-7.599	6.679	104.150	Ja		6.679
Rijswijk	46.283	28.989	75.272	95.400	Ja		75.272
Wassenaar	-60.504	-79.281	-139.785	65.400	Nee	-74.385	-65.400
Westland	-473.600	-36.882	-510.482	492.370	Nee	-18.112	-492.370
Zoetermeer	-134.100	-45.714	-179.814	142.480	Nee	-37.334	-142.480
Provincie Zuid-Holland	-243.489	264.287	20.798	1.567.090	Ja		20.798
Totaal	**-976.714**	**-808.471**	**-1.785.185**	**3.644.070**		**-208.115**	**-1.577.070**

Negatieve bedragen betreffen een schuld van ODH aan de betreffende deelnemer

Met ingang van 2025 wordt het nacalculatie effect opgenomen en gepresenteerd in het betreffende boekjaar.

6 Overzicht incidentele lasten en baten

De in dit overzicht opgenomen lasten en baten zijn als incidenteel bestempeld, omdat deze lasten en baten alleen in 2025 zijn gerealiseerd.

Tabel 25 Incidentele baten en lasten

*Bedragen * € 1.000*

Onderwerpen	T&V	T&H	Overhead	Algemene dekkings-middelen	Reserve	Saldo
Intensivering werkplannen	3.006	30	1.357	-4.393		-
Additionele werkzaamheden	407	905	81	-1.393		-
Detacheringsvergoedingen			177	-177		-
Saldo nacalculatie 2024				526		526
Saldo nacalculatie 2025				808		808
Storting voorziening bovenwettelijk verlof			187			187
Totaal incidentele lasten en baten	**3.413**	**935**	**1.802**	**-4.628**	**-**	**1.522**
					-60	-60
Totaal onttrekkingen aan reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**-60**	**-60**
Saldo van Baten en Lasten						**1.462**

*Bedragen * € 1.000*

Structureel saldo jaarrekening	Begroot*	Realisatie
Baten	29.566	32.290
Lasten	30.251	31.137
Saldo van baten en lasten	**-685**	**1.743**
Toevoeging aan reserves	216	216
Onttrekking aan reserves	60	60
Saldo reserve mutaties	**-156**	**-156**
Resultaat	**-841**	**997**
Incidentele baten	6.978	4.688
Incidentele lasten	6.137	6.150
Saldo van incidentele baten en lasten	**841**	**-1.462**
Resultaat	**0**	**-465**

**Begroot na wijzigingen Najaarsnota*

Toelichting op de incidentele baten en lasten.

Intensivering werkplannen:
In 2025 is het werkvolume van de werkplannen door intensiveringen met incidenteel € 4.393.000 toegenomen, met name door extra opdrachten vanuit de provincie Zuid-Holland. Bij de afdeling Toetsing en Vergunningverlening hebben deze intensiveringen voornamelijk te maken met soortenbescherming, soortenmanagementplannen, stikstofproblematiek en vergunningverlening voor natuur activiteiten. Voor de afdeling Toezicht en Handhaving gaat het om indirecte lozingen, lekstromen en Label C.

Additionele werkzaamheden:
De additionele werkzaamheden worden gefinancierd vanuit specifieke uitkeringen of subsidies. De grootste hebben betrekking op de uitvoering van het werkplan Spoed en Nazorg voor een bedrag van € 0,70 miljoen in opdracht van de Provincie Zuid-Holland, het project Extra toezicht en handhaving energiebesparingsplicht voor een bedrag van € 0,73 miljoen in opdracht van het ministerie van Klimaat en Groene Groei en een subsidie van ODNL voor de bevordering van de robuustheid van de omgevingsdiensten van € 0,25 miljoen.

Detacheringsvergoedingen:
Ook in 2025 zijn een aantal medewerkers op detacheringsbasis werkzaam geweest bij andere overheidsinstellingen. Deze baten zijn ingezet voor vervangende inhuur.

Storting voorziening bovenwettelijk verlof:
Voor 2025 is € 186.900 toegevoegd aan de voorziening om te kunnen voldoen aan de toekomstige verplichtingen. Het aantal gespaarde uren ultimo 2025 is 29.656 en de omvang van de voorziening bedraagt na storting € 1.549.400.

Het structurele resultaat over 2025 bedraagt € 997.000 positief. Het negatieve rekeningresultaat wordt veroorzaakt door incidentele lasten. Hiermee blijft de financiële positie van ODH solide en is deze in lijn met de meerjarige verwachtingen.

7 Wet normering topinkomens

WNT-verantwoording 2025 Omgevingsdienst Haaglanden

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de Omgevingsdienst Haaglanden. Het voor de Omgevingsdienst Haaglanden toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 246.000 (het algemene bezoldigingsmaximum).

Het WNT-maximum voor de leden van het Algemeen Bestuur bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband. De toezichthoudende topfunctionarissen bij de ODH (leden van het Algemeen en Dagelijks Bestuur) ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden. In verband daarmee is volstaan met het opnemen van de naam en de functie van de toezichthoudende topfunctionarissen.

Bedragen in €	**Chr. van der Kamp**
Functiegegevens	**Directeur/Secretaris**
Aanvang en einde functievervulling in 2025	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	153.189
Beloningen betaalbaar op termijn	23.228
Subtotaal	*176.417*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	246.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	**176.417**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan:	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2024	
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor 2024 in fte	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	148.821
Beloningen betaalbaar op termijn	23.321
Subtotaal	*172.142*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	**172.142**

Naam topfunctionaris	**Functie**
M. Ferwerda	Voorzitter AB/DB
R. Weerwag	Lid AB
A. Kapteijns	Lid AB/DB
R. Barker	Lid AB/DB
M. Huijsmans	Lid AB/DB
B. van der Stee	Lid AB
M. Belt	Lid AB/DB
M. van Bijnen	Lid AB
M. Wit	Lid AB
L. van Doeveren	Lid AB
M. Oderwald-Ruijsbroek	Lid AB
M. Stolk	Lid AB/DB
A. Weverling	Lid AB

8 Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Haaglanden;

Gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur van 26 maart 2026;

Gelezen het verslag van bevindingen van de onafhankelijke accountant;

Gelezen het verslag en het advies van de rekeningcommissie;

Gelezen de reactie van het Dagelijks Bestuur van 25 juni 2026;

BESLUIT:

1. De Ontwerp Jaarstukken 2025 vast te stellen;
2. Voorgesteld wordt het negatieve rekeningresultaat 2025 van € 464.824 te onttrekken aan de algemene reserve.

Aldus besloten in de openbare vergadering van het algemeen bestuur op 9 juli 2026.

De secretaris,	De voorzitter,
Mr. C. van der Kamp	M.R. Ferwerda Msc.

DEEL 3 Bijlagen

Bijlage 1. Baten en lasten per taakveld

In de gewijzigde BBV is opgenomen dat in de begroting en jaarrekening een overzicht moet worden opgenomen van de geraamde en gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

Voor de beleidsindicatoren van het taakveld bestuur en ondersteuning is voor de inwoneraantallen uitgegaan van de aantallen per 1-1-2024 (bron: CBS Statline).

Voor het taakveld volksgezondheid en milieu zijn vooralsnog geen beleidsindicatoren opgenomen. Het hanteren van streefcijfers voor activiteiten van de ODH, waarbij er interactie is met partijen uit de samenleving, heeft weinig waarde omdat juist overleg en het trachten van het bereiken van consensus van groter belang kunnen zijn dan een streefgetal voor bijvoorbeeld tijdsbesteding. De ODH kan in het geval van wettelijke normen wanneer sprake is van bijvoorbeeld incomplete aanvragen of te laat verkregen externe adviezen, 'op tijd' weigeren. Echter bevoegde gezagen geven aan soms de voorkeur te geven aan een zorgvuldig proces boven het halen van een tijdslimiet.

Uit bovenstaande aspecten moge blijken dat naast een kwantitatieve kant ook de kwaliteit van het proces naar de maatschappij aandacht verdient. De aandacht die ook onze opdrachtgevers hiervoor vragen spreekt boekdelen. Het spreekt voor zich dat het halen van termijnen uitgangspunt blijft.

Tabel 26 Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

*Bedragen * € 1.000*

Omschrijving programma	Realisatie 2024			Begroting 2024 na wijziging NJN			Realisatie 2025		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.4 Overhead	13.530		13.530	11.407		11.407	13.795		13.795
0.8 Overige baten en lasten		34.438	-34.438		34.762	-34.762		35.585	-35.585
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)			0						0
0.10 Reserves		692	-692	156		156	156		156
Bestuur en ondersteuning	13.530	35.130	-21.600	11.563	34.762	-23.199	13.951	35.585	-21.634
Milieubeheer	20.908	0	20.908	23.199		23.199	22.099	0	22.099
Volksgezondheid en milieu	20.908	0	20.908	23.199	0	23.199	22.099	0	22.099
Totaal	34.438	35.130	-692	34.762	34.762	0	36.050	35.585	465

Tabel 27 Beleidsindicatoren bestuur en ondersteuning

Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting			Realisatie		
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	CBS Statline	227,38	1.150.797	0,20	246,04	1.162.453	0,21
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	CBS Statline	229,46	1.150.797	0,20	240,35	1.162.453	0,21
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen bron	30.261.800	1.150.797	26,30	35.857.962	1.162.453	30,85
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom en inhuur	Eigen bron	1.649.800	24.729.900	6,67%	5.885.224	29.431.074	20,00%
Overhead	% totale lasten	Eigen bron	10.116.000	30.312.600	33,37%	13.757.161	35.857.962	38,37%

Bijlage 2. Kerngegevens en bestuursstructuur

Tabel Vertegenwoordiging bestuur

Artikel 15, lid 2a	Algemeen bestuur			Dagelijks bestuur
Deelnemers	**Aantal leden**	**Stemverdeling**	**Stemverhouding**	
Delft	1	16	16	1
Den Haag	2	27	54	1
Leidschendam-Voorburg	1	4	4	1
Midden-Delfland	1	4	4	
Pijnacker-Nootdorp	1	8	8	
Rijswijk	1	8	8	
Wassenaar	1	4	4	
Westland	2	14	28	1
Zoetermeer	1	16	16	
Provincie Zuid-Holland	2	29	58	1
Totaal	**13**	**130**	**200**	**5**

Bijlage 3. Kwantitatieve verantwoording realisatie programma's

1 Programma T&V

Bedrijven-milieu

Binnen het cluster bedrijven -milieu heeft het leeuwendeel van het aantal zaken betrekking op het behandelen van (asbest)sloopmeldingen en activiteiten van bedrijven. Slechts een klein deel heeft betrekking op vuurwerkactiviteiten.

Het aantal zaken voor bedrijven -milieu ligt over 2025 onder het geraamde aantal (grafiek 12). Opvallend is dat het aantal milieumeldingen veel lager is dan geraamd en dat geldt ook voor het aantal gevraagde milieu toetsen en adviezen. Daarentegen zijn meer uren besteed aan maatwerkbesluiten voor milieu (zoals bijvoorbeeld voor Geluid of energieopslagsystemen) en aan het beoordelen van ontvangen informatieplichten. Het bevoegd gezag heeft een (wettelijke) verplichting om regelmatig te bezien of vergunningen nog voldoende actueel zijn en of daarin opgenomen beperkingen en voorschriften nog toereikend zijn. Dit aspect is opgenomen in de in mei 2020 uitgebrachte nota "VTH Beleid gemeentelijke taken Omgevingsdienst Haaglanden". Naar aanleiding van een beoordeling van het milieuvergunningenbestand van de Haaglandengemeenten is een prioritering aangebracht en zijn actualisaties opgenomen in de individuele werkplannen voor 2025. Voor de provincie wordt al langer een actualisatieprogramma voor milieuvergunningen uitgevoerd.

Grafiek 12 Aantal zaken milieu-inrichtingen

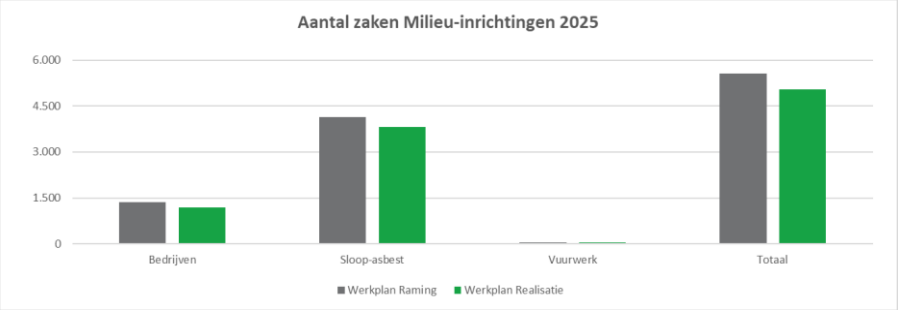

Bodem & Ondergrond

Dit cluster bestaat uit werkzaamheden op gebied van bodemverontreiniging, waterwet, ontgrondingen en de ZHOV. Het leeuwendeel van de activiteiten hebben betrekking op het aspect bodemverontreiniging. Noemenswaardig zijn de vergunningaanvragen van Dunea zowel voor het winnen van drinkwater als voor werkzaamheden om de drinkwaterleidingen op orde te houden. Het aantal zaken voor bodem & ondergrond is vooral voor wat betreft de bodemtoetsen, in 2025 onder de bijgestelde raming uitgekomen. Dit heeft verschillende oorzaken, waaronder het feit dat onder de Omgevingswet in minder gevallen een volledig bodemonderzoek moet worden uitgevoerd en vaak kan worden volstaan met een vooronderzoek en dat er geen verplichting tot bodemonderzoek is bij een verbouwing met functiewijziging naar een gevoeligere bestemming. Voor de verdeling van de zaken zie grafiek 13

Grafiek 13 Aantal zaken Bodem & Ondergrond

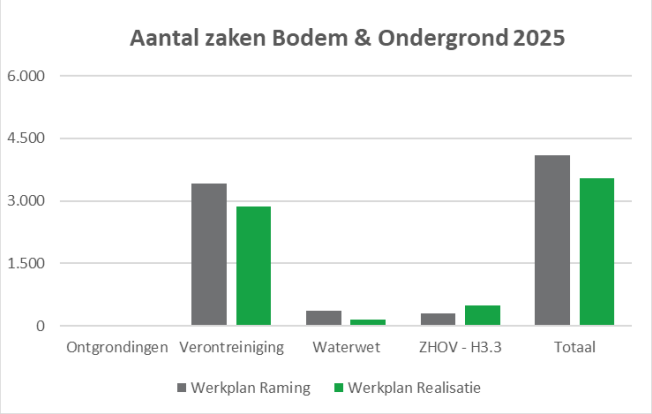

Natuurbescherming

Natuurbescherming betreft een zogeheten geconcentreerde provinciale taak die voor het gehele grondgebied van de provincie wordt uitgevoerd. Deze taak omvat de werkvelden Natura 2000 (gebiedsbescherming waaronder stikstof), flora en fauna (soortenbescherming), houtopstanden en beheer- en schadebestrijding.

Natura 2000 (gebiedsbescherming)
Deze taak ondervindt grote invloed van de uitspraak eind mei 2019 rond de stikstofregelgeving (vernietiging PAS). Deze uitspraak heeft in combinatie met de overbelasting van veel Natura 2000 gebieden gezorgd voor een toegenomen complexiteit om natuurvergunningen (Natura 2000) af te geven. Het Rijk en de provincies werken vanaf 2019 aan oplossingen om de stagnatie als gevolg van de stikstofproblematiek op te lossen. Dit heeft geresulteerd in een aantal aanpassingen in de regelgeving voor natuurvergunningen. Onderdeel daarvan was het voorzien in een stikstofregistratiesysteem ter ondersteuning van de vergunningverlening voor woningbouwprojecten en het in 2021 laten vervallen van de vergunningplicht voor activiteiten die geen significant effect op natuurgebieden tot gevolg hebben. Ook is in 2021 voorzien in een bouwvrijstelling, dat wil zeggen dat er voor de aanleg- en sloopfase van een project niet langer een vergunning nodig was. In november 2022 heeft de Raad van State deze vrijstelling buiten toepassing verklaard.
In 2024 is er specifieke aandacht geweest aan het proces om het knelpunt van de “PAS-melders” (houders van een vervallen natuurtoestemming door de PAS-uitspraak) aan te pakken. Inmiddels zijn de aanmeldingen van ruim 200 PAS-melders in Zuid-Holland geverifieerd (getoetst). Zodra er stikstofdepositieruimte beschikbaar komt kunnen de voor legalisering in aanmerking komende PAS-melders worden voorzien van een natuurvergunning. Landelijk worden acties voorbereid om te komen tot een serieuze daling van de stikstofdeposities met als doel om de natuur zich weer te laten herstellen. Het ontbreken van echte oplossingen werkt complicerende voor het verlenen van natuurvergunningen.

De uitspraak van de Raad van State van 18 december 2024 zorgt ervoor dat ongebruikte stikstofruimte niet mag worden ingezet (intern salderen) zonder natuurvergunning en dat dat geldt met terugwerkende kracht. Dit kan grote gevolgen hebben voor onder meer de woondeal, verduurzaming en de energie- en klimaatopgave.

Het ontbreken van echte oplossingen werkt complicerende voor het verlenen van natuurvergunningen.

Dit valt dus ook te zien aan het aantal afgegeven vergunningen in 2025, deze ligt onder de raming. Naar de toekomst kijkend is de verwachting wel dat het nieuwe Kabinet dusdanige maatregelen gaat treffen dat de situatie de komende drastisch zal veranderen in positieve zin.

Flora en fauna (soortenbescherming)

Een ander onderdeel van natuurbescherming betreft de soortenbescherming. De afhandeling van vergunningsaanvragen flora en fauna (voorheen: ontheffingsaanvragen Wnb) voor de soortenbescherming is door de strikte regelgeving en het detailniveau van de te beoordelen aanvragen zeer arbeidsintensief, waarbij de afhandelingssnelheid wordt beïnvloed door de kwaliteit van aanvragen, onderliggende ecologische onderzoeken en de onderbouwingen van aanvragen. Voor soortenbescherming heeft in 2025 een enorme intensivering plaatsgevonden. Het aantal afgeronde zaken voor de soortenbescherming in 2025 is 442 en dat aantal ligt heel ruim boven de raming uit het werkplan. Het aantal ingediende aanvragen blijft ook groeien. In 2025 bedroeg dat aantal 345. Het merendeel van deze aanvragen betreffen zogenaamde reguliere aanvragen. Veel tijd is in 2025 gaan zitten in de SMP's (Soorten Management Plannen). Die lijn gaat zich in 2026 en de jaren daarna heel sterk voortzetten. Dit zijn intensieve en langdurige trajecten die uiteindelijk resulteren in een vergunning voor een gebied voor 5 jaar (met een optie van 5 jaar voor verlenging opleveren). Bijna elke gemeente in Zuid-Holland wil een SMP of is er mee bezig en dat is een landelijke trend. Samen met de provincie en andere stakeholders zijn in 2025 ook nog alternatieve routes verkend die liggen in een combinatie van aan de ene kant onderzoekslasten beperken en aan de andere kant investeren in voorzieningen voor de bedreigde soorten. Dit proces gaat door in 2026.

Voor zowel gebiedsbescherming als soortenbescherming zorgt de aanpassing van de drinkwatervoorziening van Dunea voor substantieel veel en gecompliceerd werk. Het gaat om een groot aantal projecten, die met elkaar samenhangen, onder tijdsdruk staan en in een qua natuurwaarden complex gebied plaatsvinden. Om dit complexe programma beheersbaar te houden is eind 2025 gestart met de zogenaamde SRUM methodiek om in co-creatie tussen ODH en Dunea te komen tot het volbrengen van een traject van aanvraag tot vergunning van het grote project voor 2026.

Beheer- en schadebestrijding betreft het beheer van en het noodzakelijkerwijs ingrijpen in populaties dieren die zorgen voor onevenredige schade aan of gevaar voor zowel de maatschappij als voor beschermde natuurwaarden. Het betreft qua omvang een bescheiden taak binnen het cluster natuurbescherming. Bij schadebestrijding is het aantal zaken iets lager geweest dan geraamd.

Grafiek 14 Aantal zaken natuurbescherming

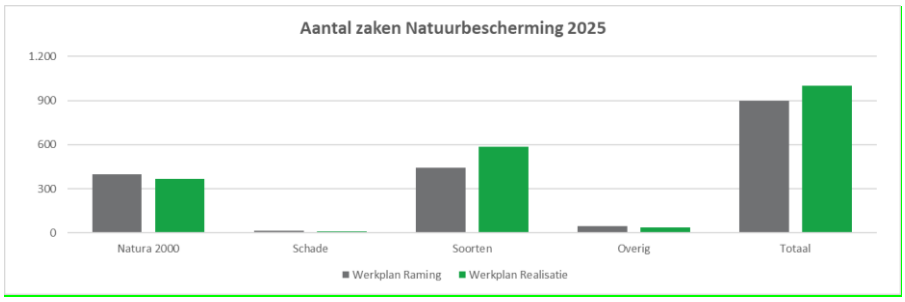

Milieu & RO

Dit cluster bestaat uit werkzaamheden op gebied van geluid, lucht, licht, geur en externe veiligheid ten behoeve van bedrijven en ruimtelijke plannen en adviezen en beoordelingen in het kader van MER. Voor de gemeente Den Haag wordt in dit kader geluidadvisering verzorgd bij ontheffingen voor nachtelijke werkzaamheden. Het aantal zaken binnen dit werkveld ligt boven de bijgestelde raming. Dit is het gevolg van een hoger aantal advies- en toetsaanvragen voor geluid, lucht en EV.

Grafiek 15 Aantal zaken Milieu & RO

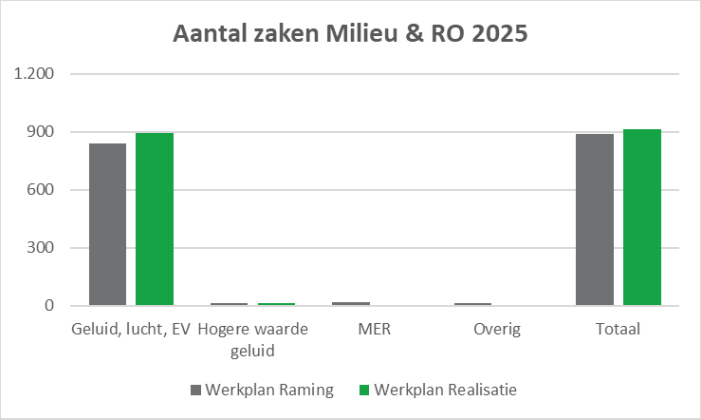

Overige taken

In de werkplannen 2025 is tijd ingeruimd voor een aantal 'overige taken' zoals ondersteuning bestuur, beleidsafdelingen, participatie in netwerken en/of externe overleggen, inbreng in crisisorganisatie, als ook bezwaar en beroep. Het gaat hierbij hoofdzakelijk om capaciteitsinzet (uren) en veel minder om concrete zaken (aantallen).
In 2025 was het aantal zaken hoger dan begroot, met name door meer behandelingen bezwaar en beroep en ingebrekestellingen.

Helpdesk en informatie-ontsluiting
De vraag naar milieu- en bodeminformatie is al jaren substantieel en vergt een intensive inzet voor dossierinzage en dossierinformatie. In 2025 is het aantal uren dat nodig is voor het verstrekken van informatie uit bodem en milieudossiers gedaald (grafiek 16). De inspanning om meer milieu- en bodeminformatie digitaal beschikbaar te kunnen stellen, waaronder het vanaf 2021 online op geo-basis beschikbaar stellen van bodeminformatie (BIO), draagt bij aan het efficiënter kunnen afhandelen van het grote aantal verzoeken.

Grafiek 16 Inzet helpdesk en informatie-ontsluiting

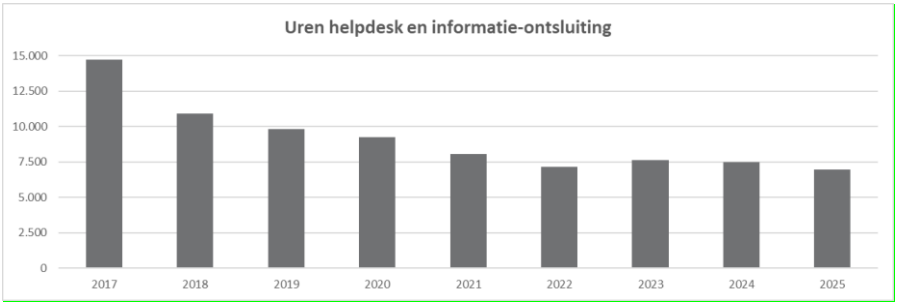

Navolgend is een grafische weergave opgenomen van de verdeling per deelnemer van de inzet op informatie-ontsluiting en helpdeskvragen. Met afstand de grootste afnemers zijn Den Haag en de PZH. Voor de PZH geldt dat meer uren zijn gerealiseerd dan geraamd; voor Den Haag geldt precies het omgekeerde

Grafiek 17 Inzet helpdesk en informatie-ontsluiting per deelnemer

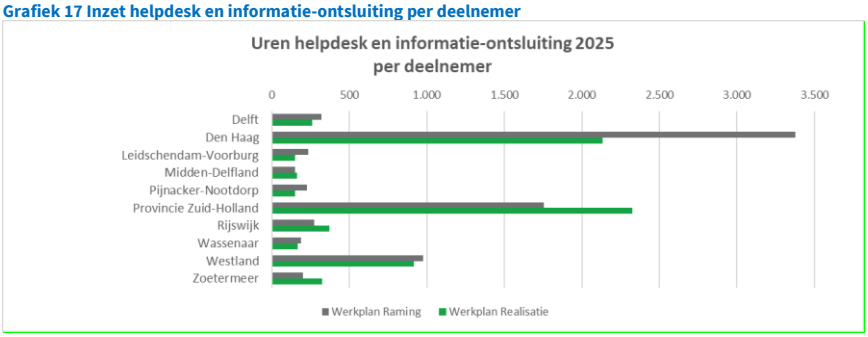

Kritische Prestatie Indicatoren T&V

Monitoring en rapportage van de taakuitvoering gebeurt aan de hand van door het bestuur vastgestelde KPI's. Het betreft voor het programma T&V een drietal KPI's, te weten gerealiseerd werkvolume (opgenomen in bijlage 9.6), tijdigheid en resultaat van bezwaar- en beroepszaken.

Gerealiseerd werkvolume

In § 3.2 is een toelichting opgenomen op het gerealiseerde werkvolume. In grafiek 14 is het aantal gerealiseerd zaken per cluster (werkveld) gepresenteerd over de afgelopen jaren. Voor een toelichting wordt verwezen naar de beschrijving per cluster in de voorgaande paragrafen. De opvallende toename vanaf 2021 in het cluster milieu-inrichtingen wordt veroorzaakt door de taakoverdracht voor de (asbest)sloopmeldingen. De andere clusters variëren in volume wat over de jaren heen.

Grafiek 18 Aantal gerealiseerde zaken per cluster

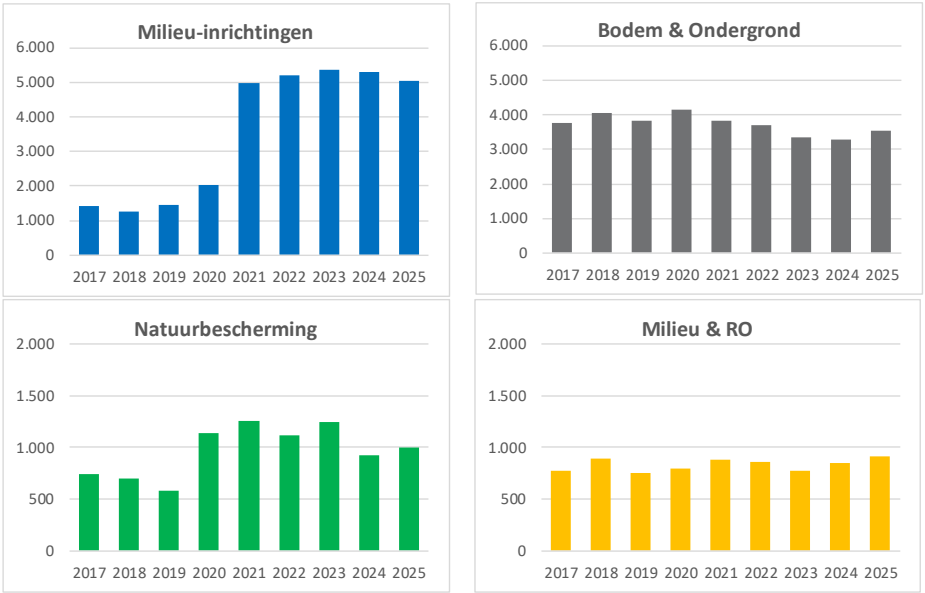

Tijdigheid

De indicator tijdigheid van de taakuitvoering is ODH-breed uitgewerkt voor die procedures waarvoor wettelijk vastgestelde termijnen gelden. Hierbij is onderscheid gemaakt in reguliere en uitgebreide procedures. Uit het overzicht blijkt dat de tijdigheid over 2025 voor reguliere procedures lager ligt dan in voorgaande jaren. De intensivering voor de omgevingsvergunningen (deels door de actualisaties) heeft een drukkend effect op deze tijdigheid. Voor de omgevingsvergunningen geldt dat in een belangrijk aantal gevallen het zorgen dat de aanvraag compleet, volledig en op voldoende niveau is meer tijd vraagt dan binnen de procedure beschikbaar is.

Voor de KPI tijdigheid is geen absolute norm vastgesteld. In het algemeen moeten aanvragen tijdig, dat wil zeggen binnen de wettelijk geldende termijnen, worden afgehandeld. De behandeltermijn kan voor veel procedures conform de Awb worden verlengd. Een aanvrager kan bij niet tijdig besluiten de overheid via een dwangsomprocedure dwingen alsnog een besluit te nemen.

Tabel 27 Tijdigheid zaaktypen T&V

ODH Regulier		2022			2023			2024			2025		
PDC Code	ZaaktypeNaam	Aantal	Aantal Tijdig	% Tijdig	Aantal	Aantal Tijdig	% Tijdig	Aantal	Aantal Tijdig	% Tijdig	Aantal	Aantal Tijdig	% Tijdig
R01-2.1	Omgevingsvergunning (OW)	-	-	-	29	20	69 %	48	14	29 %	64	21	33 %
R06-12.1	Overige vergunningen	-	-	-	12	7	58 %	6	2	33 %	4	3	75 %
R10.1	Ontbrandingstoestemming vuurwerkbesluit	11	11	100 %	-	-	-	-	-	-			-
R10.2	Vuurwerkverkoopvergunning (APV)	21	14	67 %	3	3	100 %	1	0	0 %			-
R13.1	Beschikking ernstige bodemverontreiniging	1	1	100 %	5	5	100 %	6	4	67 %			-
R13.1	Beschikking op saneringsplan	-	-	-	8	8	100 %	12	12	100 %	3	3	100 %
R13.1	Beschikking op saneringsverslag (OW)	-	-	-	15	14	93 %	18	16	89 %	6	6	100 %
R13.1	Beschikking op saneringsverslag BUS (OW)	168	164	98 %	124	119	96 %	79	73	92 %	1	1	100 %
R16.1a	Vergunning Ontgrondingenwet	-	-	-	1	1	100 %	-	-	-			-
R19.1	Vergunning Waterwet	1	1	100 %	47	21	45 %	25	6	24 %	16	3	19 %
R20.1	Ontheffing grondwaterbeschermingsgebied	-	-	-	19	18	95 %	72	38	53 %	102	55	54 %
Eindtotaal		202	191	95%	263	216	82%	267	165	62%	196	92	47%

ODH Uitgebreid		2022			2023			2023			2023		
PDC Code	ZaaktypeNaam	Aantal	Aantal Tijdig	% Tijdig	Aantal	Aantal Tijdig	% Tijdig	Aantal	Aantal Tijdig	% Tijdig	Aantal	Aantal Tijdig	% Tijdig
R01-2.1	Omgevingsvergunning	50	34	68 %	7	3	43 %	13	4	31 %	7	4	57 %
R13.1	Beschikking ernstige bodemverontreiniging	11	10	91 %	8	7	88 %	2	2	100 %	1	0	0 %
R13.1	Beschikking op saneringsplan	30	28	93 %	17	16	94 %	9	9	100 %	4	0	0 %
R13.1	Beschikking op saneringsverslag	28	28	100 %	9	8	89 %	6	5	83 %	1	0	0 %
R16.1	Vergunning Ontgrondingenwet	1	0	0 %	2	1	50 %	3	1	33 %			0 %
R17.4	Overige vergunningen	-	-	-	1	0	0 %	1	0	0 %			-
R19.1	Vergunning Waterwet	46	27	59 %	-	-	-	13	0	0 %			-
R20.1	Ontheffing grondwaterbeschermingsgebied	20	17	85 %	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eindtotaal		186	144	77%	44	35	80%	47	21	45%	13	4	31%

NB Voor zowel reguliere als uitgebreide procedures zijn de producten voor de natuurbeschermingswet buiten beschouwing gelaten omdat daarvoor bijzondere omstandigheden buiten de invloedsfeer van de ODH aan de orde zijn waardoor tijdig afhandelen onmogelijk was (onder andere vanwege de specifiek problematiek rond Stikstof en Soortenbescherming

Bezwaar- en beroepszaken

In tabel 28 is een overzicht opgenomen van het bezwaar- en (hoger) beroepszaken binnen het programma T&V. Ten opzichte van voorgaande jaren is vanaf 2024 een stijging zichtbaar van het aantal bezwaar- en beroepszaken. Het aandeel provinciale dossiers in bezwaar- en (hoger)beroepszaken bedraagt in 2025 89% en die zaken zijn voor het grootste deel verbonden aan de provinciale taakuitvoering voor de Wet natuurbescherming.

Tabel 28 Overzicht bezwaar- en beroepszaken T&V

Programma T&V	2022			2023			2024			2025		
	Bezwaar	Beroep	Hoger Beroep	Bezwaar	Beroep	Hoger Beroep	Bezwaar	Beroep	Hoger Beroep	Bezwaar	Beroep	Hoger Beroep
Ongegrond	20	4		5	7		15	1	1	10	3	2
Deels gegrond, deels ongegrond	2				2			2				
Deels niet ontvankelijk/deels ongegrond											1	
Gegrond	3	2			1		2	3			3	
Niet ontvankelijk		1		4		1	7	2		5		
Ingetrokken/afgewezen/overgedragen	7	4		5	4	1	22	10	1	26	10	1
Eindtotaal	**32**	**11**	**0**	**14**	**14**	**2**	**46**	**18**	**2**	**41**	**17**	**3**

2 Programma T&H

Integrale- en themacontroles

In de planning stonden 1.969 integrale controles en 126 themacontroles bij bedrijven. Uiteindelijk zijn er 1.802 integrale controles en 37 themacontroles uitgevoerd en administratief afgerond. Er zijn 221 inventariserende controles uitgevoerd hetgeen lager is dan de raming van 418.

Er werd rekening gehouden met 1.468 uit te voeren hercontroles en dat zijn er 1.200 geworden. Er stonden 483 sanctiecontroles gepland en er zijn 582 sanctiecontroles uitgevoerd.

Ondermijning

Diverse gemeenten hebben ook in 2025 inzet gevraagd aan de ODH ten einde een bijdrage te leveren aan het terugdringen van het fenomeen ondermijning. De ODH werkte daarbij samen met HEIT, de gemeente Den Haag en de politie. Het HEIT is een samenwerkingsverband tussen gemeente, politie, Douane, Belastingdienst, energiebedrijf Stedin, Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), UWV en Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Omgevingsdienst Haaglanden. Dit waren voornamelijk de integrale handhavingsacties die door de bestuursdienst en de handhavingsorganisatie van Den Haag zijn georganiseerd.

Deze gezamenlijke acties komen allen ten laste van de post ondermijning omdat het uiteindelijk doel van deze acties het terugdringen van ondermijnende activiteiten is. De te controleren bedrijven ten behoeve van een handhavingsactie worden door de gemeente voorgeselecteerd naar aanleiding van signalen uit de buurt, van de politie en/of overige handhavingsinstanties. Het logisch gevolg hiervan is dat bij integrale controles de kans op onvolkomenheden een stuk groter is dan bij regulier toezicht.

In 2025 zijn iets minder controles en hercontroles uitgevoerd dan vooraf was geraamd. Van de 202 begrote controles zijn er 138 gerealiseerd. Ook het aantal hercontroles ligt iets lager dan verwacht: tegenover een planning van 98 zijn er 70 uitgevoerd. Het aantal uitgevoerde sanctiecontroles ligt daarentegen hoger dan begroot. Er waren 28 sanctiecontroles gepland en uiteindelijk zijn er 52 uitgevoerd. Daarmee wijkt de uitvoering op dit onderdeel af van de oorspronkelijke planning.

Asbest

Op 1 januari 2021 is de ODH gestart met uitvoering asbesttaken voor alle gemeenten in Haaglanden. Volgens het gemeentelijk asbest uitvoeringsbeleid is toezicht uitgevoerd. Bij alle mogelijke asbest toezichtzaken wordt door de coördinatoren asbest van de afdeling T&H bepaald of toezicht moet plaatsvinden op de sanering. Als er sprake is van een administratieve controle, gaat de toezichthouder niet ter plaatse en wordt de sanering digitaal gevolgd.

Risicovolle saneringen worden fysiek bezocht, voor zover het werkplan daar ruimte voor biedt. Alle asbestcontroles worden schriftelijk bevestigd naar de saneerder of initiatiefnemer. Deze aanpak heeft geresulteerd in kwalitatief goed toezicht. Iedere gemeente hanteert haar eigen criteria als het om de uitvoering van de asbesttaken gaat. Zo hanteren gemeenten een verschillend toezichtpercentage op het aantal sloopmeldingen. Van dat gekozen percentage wordt een gemeente-specifiek deel fysiek gecontroleerd een ander deel hiervan juist alleen administratief. Ook wordt in de beoordeling onderscheid gemaakt tussen particuliere en bedrijfsmatige sloopmeldingen omdat niet iedere gemeente de plustaak sloop bij particulieren bij de ODH heeft belegd.

Vuurwerkcontroles

De vuurwerkcontroles hebben plaatsgevonden op 28, 29, 30 en 31 december. In 2025 is in de regio Haaglanden gestart met 53 verkooppunten en twee opslagen.

De vuurwerkcontroles zijn dit jaar uitgevoerd volgens dezelfde werkwijze als in voorgaande jaren. Hierbij zijn drie controlemomenten toegepast: de voorcontrole, de verkoopcontrole en de nacontrole. De verkoopcontroles vonden plaats van zondag 28 december tot en met woensdag 31 december.

Regelmatig wordt de regelgeving aangepast, en vanaf 1 december 2025 was het daardoor niet langer toegestaan om consumentenvuurwerk in gaasverpakking op te slaan of te verkopen, omdat uit onderzoek is gebleken dat deze verpakkingen kunnen leiden tot massa-explosies. De verkooplocaties binnen het werkgebied van ODH zijn bij het verzenden van de vuurwerkmap nadrukkelijk op deze wijziging gewezen. De wetswijziging heeft tijdens de controles niet geleid tot handhavingsacties.

Landelijk vuurwerkverbod

Op basis van de plannen van de regering zal dit hoogstwaarschijnlijk het laatste jaar zijn waarin consumentenvuurwerk verkocht mag worden. Het kabinet heeft aangekondigd te streven naar een landelijk vuurwerkverbod, waarmee de verkoop en het gebruik van consumentenvuurwerk volledig zouden komen te vervallen. Deze maatregel moet bijdragen aan het verminderen van schade, letsel en overbelasting van hulpdiensten tijdens de jaarwisseling.

Hoewel duidelijk is dat een verbod op termijn in werking zal treden, is er nog geen officiële datum vastgesteld voor de invoering ervan. Tot die tijd blijft de huidige wet- en regelgeving van kracht, inclusief tussentijdse aanpassingen die al gericht zijn op het verder beperken van risico's. We volgen de landelijke ontwikkelingen nauwgezet en zullen onze werkwijze en communicatie richting verkooppunten en gemeenten hierop blijven afstemmen.

In 2025 zijn er in totaal 177 controles uitgevoerd. Deze bestaan uit "na controles" in het begin van het jaar, de "voor controles" medio oktober/november en de controles tijdens de verkoopdagen.

Overlast

Naar aanleiding van overlastmeldingen zijn er 1.849 controles uitgevoerd op het specifieke overlastaspect van de melding.

Naar aanleiding van (146 gemelde) ongewone voorvallen is er 104 maal toezicht uitgevoerd. Waarvan er 12 maal ongewoon voorval betrof met asbest en 26 ongewoon voorval met bodem. De voorvallen betreffen veelal storingsmeldingen van bedrijven waardoor overlast kan ontstaan en incidenten zoals brand. Niet elk incident leidt tot toezicht, veel bedrijven melden ook activiteiten die mogelijk overlast of hinder kunnen veroorzaken.

Net zoals voorgaande jaren is een beperkt aantal bedrijven verantwoordelijk voor een groot deel van de overlastsituaties. Veel van deze klachten zijn niet te voorkomen omdat de ODH over een langere periode een beeld moeten vormen over de ernst en omvang van de gemelde overlast om als basis te dienen voor besluiten over eventueel te nemen maatregelen en handhaving. De ODH streeft er altijd naar dergelijke 'probleemdossiers' snel maar ook zorgvuldig af te sluiten. Hierbij is niet uit te sluiten dat zich nieuwe situaties aandienen.

Tot slot is er een beperkt aantal zaken waar bewoners zich niet wensen neer te leggen bij de uitkomst van klachtenonderzoek door de ODH en daarom op dagelijkse basis klachten blijven indienen. Om dergelijke situaties te beslechten stuurt de ODH in de regel aan op voor bezwaar- en beroep vatbare besluiten en in overleg met het bevoegd gezag het naar de toekomst buiten behandeling laten van deze klachten.

Grafiek 21 overlast meldingen in aantallen en percentage

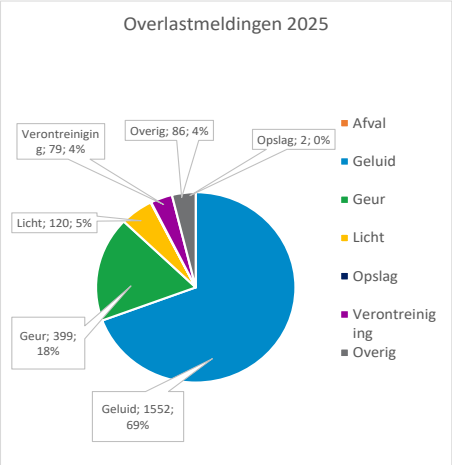

Duurzaamheid

De raming voor de duurzaamheidscontroles in 2025 komt grotendeels overeen met de gerealiseerde uitvoering. In totaal zijn 189 eerste controles uitgevoerd, aangevuld met 135 hercontroles. Daarnaast zijn vier sanctiecontroles, zeven voornemens tot last onder dwangsom en twee lasten onder dwangsom opgepakt. Hiermee sluit de totale inzet nauw aan bij de vooraf vastgestelde planning.

Naast de uitvoering van duurzaamheidstoezicht vanuit de jaarwerkplannen vond in 2025 toezicht plaats op energiebesparingsplicht via de Specifieke Uitkering Toezicht & Handhaving Energiebesparingsplicht (SPUK THE). Met de middelen die vanuit SPUK THE beschikbaar zijn heeft de ODH in 2025 in totaal 186 controle Energie/Duurzaamheid, 82 hercontroles Energie/Duurzaamheid en 11 sanctiecontroles afgerond. Daarnaast zijn er vanuit SPUK THE 106 rapportageverplichtingen beoordeeld en 8 administratieve controles uitgevoerd.

Label C

In 2025 voerde de ODH voor zes gemeenten toezicht en handhaving uit op de in de wet- en regelgeving opgenomen LabelCverplichting voor kantoorpanden. De uitvoering van deze opdracht is gedurende het jaar afgerond. Het overgebleven budget is, volgens afspraak, teruggestort naar de betreffende gemeenten of – indien gewenst – ingezet voor uren binnen de WPMtaak. Van deze mogelijkheid heeft uitsluitend de gemeente Zoetermeer gebruikgemaakt. In totaal zijn in 2025 44 eerste controles, 20 hercontroles, één sanctiecontrole, één voornemen tot last onder dwangsom en één last onder dwangsom uitgevoerd.-C-verplichting voor kantoorpanden. De uitvoering van deze opdracht is gedurende het jaar afgerond. Het overgebleven budget is, conform afspraak, teruggestort naar de betreffende gemeenten of – indien gewenst – ingezet voor uren binnen de WPM-taak. Van deze mogelijkheid heeft uitsluitend de gemeente Zoetermeer gebruikgemaakt.

Werkgebonden personenmobiliteit CO2 -emissiereductie

Sinds 1 juli 2024 is de Werkgebonden Personen Mobiliteit CO2-emissiereductie (WPM) van kracht op werkgevers met meer dan 100 werknemers in loondienst. Met de invoer van deze regelgeving in de Omgevingswet moeten werkgevers die aan deze regelgeving moeten voldoen jaarlijks rapporteren voor 1 juli van elk kalenderjaar de hoeveelheid CO2 die uitgestoten wordt door woon-werkverkeer en dienstreizen van alle werknemers in loondienst. Gemeenten waar de hoofdvestiging van deze werkgevers zijn gesitueerd zijn aangewezen als bevoegd gezag en Omgevingsdiensten zijn aangewezen als toezichthouders aangezien dit landelijk als basistaak is benoemd.

In september 2025 is in de 2e kamer een motie aangenomen waarmee de grens van 100 werknemers verhoogd zou moeten worden naar 250 werknemers. De verantwoordelijke Minister heeft toegezegd deze wijziging door te (laten) voeren. Op dit moment zijn we aan het bepalen wat de gevolgen zijn van deze wijziging in de omvang van de toezichttaak en welke invloed de huidige ervaringscijfers heeft op deze toezichttaak.

Voor de uitvoering van deze taak is in totaal 1.316 uur begroot. Hiervan is 64 uur afkomstig van de gemeente Zoetermeer, die hiervoor de resterende middelen uit het eerdere Label-C-budget heeft ingezet. De overige 1.252 uur is beschikbaar gesteld via een aanvullende opdracht vanuit de gemeente Den Haag.

In 2025 zijn binnen dit kader in totaal 104 rapportages gecontroleerd, 103 hercontroles uitgevoerd, 12 sanctiecontroles opgepakt, 16 voornemens tot last onder dwangsom opgesteld en 4 lasten onder dwangsom opgelegd. Daarnaast is 348 uur besteed aan het opzetten, inrichten en inventariseren van het controlesysteem en de bijbehorende databestanden.

Handhaving

Bestuurlijke en de strafrechtelijke handhaving staan in principe naast elkaar en hebben elk een eigen functie. Er wordt gehandeld volgens de sanctiestrategie waarbij de inzet van het instrumentarium afhankelijk is van de ernst van de overtreding in relatie tot het gedrag van de overtreder.

De inzet op handhaving is iets lager uitgevallen dan vooraf was geraamd. Tegelijkertijd ligt het aantal bestede uren hoger dan gepland. Waar rekening was gehouden met 654 voornemens en lasten en 7.068 uur, zijn uiteindelijk 606 voornemens en lasten en 7.318 uur gerealiseerd. Daarnaast is een afname zichtbaar in het aantal uren dat is besteed aan ingetrokken handhavingsbesluiten, terwijl het aantal invorderingen licht is toegenomen.

De gerichtere inzet van toezichtondersteund door intensievere data-analyse en verbeterde risico-inschattingen—lijkt ertoe te leiden dat controles vaker plaatsvinden op locaties waar daadwerkelijk overtredingen worden geconstateerd.

Bij de Omgevingsdienst zijn Boa's (buitengewoon opsporingsambtenaar) in dienst. De Boa's voeren zelfstandig of in samenwerking met politie en justitie strafrechtelijke onderzoeken uit op het gebied van de milieuwetgeving. Vanaf 1 januari 2014 wordt de Bestuurlijke Strafbeschikking Milieu (BSB-m) als handhavingsinstrument ingezet.

In 2025 zijn 4 BSB-M's en 10 BSBFL's opgelegd voor overtredingen van de milieuvoorschriften. Daarnaast zijn 32 processen-verbaal opgemaakt. Voor deze werkzaamheden was een totaal van 2.369 uur begroot. Het gerealiseerde aantal uren bedraagt 3.026 uur, waardoor de urenbesteding hoger uitvalt dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt doordat de zaken meer tijd vergen dan vooraf was ingeschat.

Totaalbeeld

In de uitvoering van het toezicht zijn de gerealiseerde aantallen iets lager uitgevallen dan geraamd. De ureninzet per product ligt daarentegen iets hoger dan voorzien. Daarnaast zijn enkele dossiers aanzienlijk tijdsintensiever

gebleken, wat heeft geleid tot een hogere totale urenbesteding dan op basis van de productie aantallen verwacht mocht worden.

Kritische Prestatie Indicatoren T&H

Monitoring van de taakuitvoering gebeurt aan de hand van een door het bestuur vastgesteld dashboard met kritische prestatie indicatoren (KPI). Voor het programma T&H betreft het een viertal KPI's, te weten het gerealiseerde werkvolume, overlastmeldingen uitgesplitst naar oorzaak, naleefgedrag en het resultaat van bezwaar- en beroepszaken. Het naleefgedrag wordt in deze rapportage gedefinieerd als het percentage bedrijven waarbij bij de eerste controle geen overtredingen wordt geconstateerd.

In de tabellen 29 is een overzicht opgenomen van het naleefgedrag en in tabel 30 een overzicht van de bezwaar- en beroepszaken binnen het programma T&H.

omgevingsdienst HAAGLANDEN

Tabel 29 Naleefgedrag 2018 – 2025

Product-code	Product	Onderdeel	Cat.		Percentage naleving na eerste controle						
				2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Toezicht - Controle Inrichting (preventief)											
T01.5	Integrale controle	Ow-regulier	1	84%	97%	76%	92%	90%	85%	0%	
			2	68%	75%	53%	68%	60%	54%	66%	
			3	49%	64%	63%	55%	49%	49%	63%	
			4	45%	58%	60%	64%	64%	59%	53%	
				96%	96%	98%	98%	97%	98%	-	65%
		Gestapeld toezicht		39%	37%	36%	41%	47%	50%	62%	38%
T01.6	Opleveringscontrole	Opleveringscontrole		66%	86%	97%	55%	80%	47%	74%	56%
T03.1	Inventarisatie bedrijven	Inventarisatie bedrijven		72%	91%	86%	81%	85%	78%	79%	73%
T01.4	Deelcontrole	Asbest		67%	81%	51%	66%	71%	51%	56%	56%
		Assimilatie		28%	70%	23%	57%	34%	22%	9%	21%
		Energie/duurzaamheid		99%	98%	60%	57%	67%	43%	50%	58%
		Externe veiligheid		100%	50%	0%	100%	100%	90%	67%	50%
		Grondwateronttrekking		95%	100%	95%	90%	94%	96%	100%	95%
		Indirecte lozingen		79%	100%	75%	88%	71%	43%	100%	-
		Meten/Verificatie		-	100%	0%	0%	-	100%	50%	-
		Nazorg stortplaatsen		100%	100%	93%	100%	100%	100%	100%	100%
		Thema controle Acceptatiebeleid		91%	-	-	-	-	-	-	-
		Thema controle Afscheiders-GA		-	-	-	-	-	-	-	-
		Thema controle Afvalbeheer		90%	100%	100%	100%			-	-
		Thema controle Afvalstoffen		97%	95%	76%	100%	-	-	-	-
		Thema controle Afvalwater		86%	90%	79%	73%		100%	-	-
		Thema controle Asbest		-	-	-	-	-	-	-	-
		Thema controle Asbestdaken		100%	-	-	-	-	-	-	-
		Thema controle Basisonderwijs		75%	-	-	-	-	-	-	-
		Themacontrole Bodem		-	-	100%	-	-	-	-	-
		Thema controle Bomenzand		-	89%	-	-	-	-	-	-
		Thema controle Brandveiligheid		88%	-	-	-	-	-	-	-
		Themacontrole Datakwaliteit		-	-	84%	76%	72%	100%	100%	-
		Thema controle Duurzaamheid		91%	100%	-	-	90%	100%	100%	-
		Thema controle Grondverzet		-	-	-	-	-	-	-	-
		Themacontrole Installatieboek		-	-	95%	-	-	-	-	-
		Thema Koeling-Energieverbruik		100%	82%	67%	-	-	-	-	-
		Thema controle Limiter		79%	52%	89%	100%	-	75%	-	-
		Thema controle Loodemmissie		100%	100%	-	-	-	-	-	-
		Thema controle Mest		89%	-	-	-	-	-	-	-
		Thema controle Opslag stoffen		87%	86%	77%	60%	64%	84%	61%	-
		Thema controle Opslagtanks-Wasplaatsen		100%	-	-	-	-	-	-	-
		Thema controle Propaan		-	90%	74%	42%	0%	71%	-	-
		Thema controle Spuitcabines-VOS		-	-	-	-	-	-	-	-
		Thema controle Stookinstallaties		69%	-	80%	75%	42%	67%	67%	-
		Thema controle Veiligheid		77%	-	-	-	-	-	-	-
		Thema controle Voortgezet onderwijs		100%	-	-	-	-	-	-	-
		Thema controle WEEELABEX		-	97%	-	-	-	-	-	-
		Thema controle		-	-	-	-	-	-	-	87%
		Vuurwerkopslag		88%	96%	91%	96%	97%	93%	91%	95%
		WKO-afdichting		100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
		WKO-boorcontrole		87%	93%	94%	96%	96%	100%	91%	98%
		WKO-gesloten		93%	100%	93%	85%	95%	96%	100%	-
		WKO-regulier		76%	75%	85%	87%	88%	88%	86%	95%
		WKO-start-up		86%	62%	57%	64%	67%	63%	60%	59%
T01.1	Administratieve controle preventief	Administratief toezicht		51%	76%	69%	62%	16%	14%	-	86%
		Administratief Informatieplicht					89%	63%	89%	-	-
		Administratief asbest					55%	40%	24%	15%	1%
Toezicht - Overig											
T05.1	Beoordeling rapportage verplichting	EED		97%	100%	-	-	-	-	-	-
		MJA		100%	-	-	-	-	-	-	-
		Natte koeltorens		98%	92%	92%	89%	81%	86%	91%	83%
		Programma van eisen upd		85%	50%	93%	67%	100%	100%	100%	-
		WKO-administratief		65%	72%	88%	90%	82%	78%	81%	77%
T05.2	Beoordeling E-PRTR-rapportage	E-PRTR		88%	94%	100%	89%	100%	94%	100%	100%
T04.1	Controle mobiele puinbreker	Mobiele puinbreker		100%	100%	100%	90%	96%	94%	73%	43%
T04.2	Controle vuurwerkevenement	Vuurwerkevenement		99%	91%	97%	100%	100%	100%	100%	100%
T03.3	Gebiedscontrole specifieke wetgeving	Controle PMV		83%	60%	100%	100%	100%	100%	90%	67%
Overlast											
T01.2	Aspectcontrole	Handhavingsverzoek		78%	100%	100%	100%	80%	100%	100%	89%
		Melding overlast (klacht)		68%	57%	43%	26%	19%	93%	94%	93%
		Ongewoon voorval		93%	100%	65%	67%	41%	93%	96%	94%
T12.1	Controle geluidhinder	Evenementen		100%	100%	100%		n.v.t.	n.v.t.	100%	100%
		Overig		100%	-	-	-	n.v.t.	n.v.t.	67%	100%
Bodembescherming- en kwaliteit											
T09.1	Controle bodemsanering wbb	Bodemsanering ernstig		91%	96%	94%	94%	97%	95%	94%	89%
		Bodemsanering niet ernstig		84%	95%	92%	76%	98%	90%	100%	-
		Nazorglocatie actief		-	100%	100%	-	-	100%	100%	-
		Nazorglocatie passief		100%	100%	100%	100%	100%	94%	93%	100%
T09.2	Controle bodemsanering niet wbb	Zorgplicht Bodemkwaliteit		55%	83%	67%	75%	100%	86%	100%	100%
		Tanksanering ondergronds		88%	100%	89%	97%	96%	100%	92%	100%
T09.4	Controle toepassing grond- en bouwstoffen	Ontgrondingen		69%	90%	78%	84%	84%	85%	85%	95%
T09.5	Controle ontgrondingen			100%	100%	-	-	-	-	0%	-
T09.6	Controle lozen Ow			100%	75%	67%	75%	76%	84%	0%	100%
T10.1	Gebiedscontrole bodembescherming	Gebiedscontrole bodembescherming		-	100%	100%	100%	100%	100%	86%	95%

Tabel 30 Overzicht bezwaar- en beroepszaken T&H 2020-2024

Programma T&H	2019			2020			2021			2022			2023			2024			2025		
	Bezwaar	Beroep	Hoger beroep	Bezwaar	Beroep	Hoger beroep	Bezwaar	Beroep	Hoger beroep	Bezwaar	Beroep	Hoger beroep	Bezwaar	Beroep	Hoger beroep	Bezwaar	Beroep	Hoger beroep	Bezwaar	Beroep	Hoger beroep
Ongegrond	30	4		22		1	18	6		19		1	21	4		13	2	2	16	5	1
Gegrond	2									1	2		1	1			2			1	1
Niet-ontvankelijk	17	1		3			4	1		4	1	1	8	2		1			2	1	
Ingetrokken	11	2		5	1		5	4	1	4	6		3	6		8	1		7	3	
Deels gegrond	1						2			5			4	1		3		1			
Deels niet-ontvankelijk, deels gegrond					1														2		
Afgewezen								1		1											
Toegekend															1						
Totaal	**61**	**7**	**0**	**30**	**2**	**1**	**29**	**12**	**1**	**34**	**9**	**2**	**37**	**14**	**1**	**25**	**5**	**3**	**27**	**10**	**2**

3 Raming en realisatie werkplan T&V en T&H

Raming en realisatie werkplan T&V

Werkveld	Totaal Planning		Totaal Realisatie		%
	Aantal	Uren	Aantal	Uren	
Milieu-inrichtingen	5.552	33.636	5.042	38.402	14,17%
Bodembescherming en -kwaliteit	4.100	48.603	3.533	45.615	-6,15%
Natuurbescherming	899	54.691	1.001	63.337	15,81%
Geluid, Lucht, EV	887	13.650	915	15.237	11,62%
Overige taken	72	21.347	97	22.522	5,50%
Totaal	**11.510**	**171.928**	**10.588**	**185.113**	**7,67%**
Deelnemers					
Delft	933	4.755	931	6.255	31,54%
Den Haag	4.290	31.885	3.311	27.062	-15,13%
Leidschendam-Voorburg	646	3.656	656	3.914	7,07%
Midden Delfland	334	2.572	301	3.077	19,63%
Pijnacker Nootdorp	307	3.106	304	3.302	6,32%
PZH	2.009	97.862	2.024	111.040	13,47%
Rijswijk	648	4.747	694	5.425	14,29%
Wassenaar	317	2.792	261	2.583	-7,49%
Westland	1.424	15.757	1.523	17.334	10,01%
Zoetermeer	602	4.796	583	5.121	6,77%
Totaal	**11.510**	**171.928**	**10.588**	**185.113**	**7,67%**

Raming en realisatie werkplan T&H

Taak/Product	Totaal Planning		Totaal Realisatie		%
	Aantal	Uren	Aantal	Uren	
Toezicht - Controle Inrichting (preventief)	3.828	45.957	3.315	47.312	2,86
Toezicht - Overig	783	6.440	1.221	7.622	15,51
Overlast	4.248	20.273	4.446	22.859	11,31
Bodembescherming en -kwaliteit	412	6.596	271	5.195	-26,97
Bouw en gebruik	12	350	10	252	-38,89
Toezicht - Controle Inrichting (repressief)	2.120	13.413	2.136	16.650	19,44
Handhaving	980	11.960	894	12.705	5,86
Bezwaar en Beroep	37	1.370	39	2.051	33,20
Advisering	19	2.130	35	2.136	0,28
Preventie	-	447	11	275	-62,55
Overige Taken TH	-	6.318	7	6.080	-3,91
Projecten TH	-	7.783	3	6.146	-26,64
Afrondingsverschil					
Totaal	**12.439**	**123.037**	**12.388**	**129.283**	**4,83**
Deelnemers					
Delft	943	9.817	984	9.610	-2,15
Den Haag	5.161	38.124	4.919	40.072	4,86
Leidschendam-Voorburg	633	6.206	509	6.170	-0,58
Midden-Delfland	336	3.648	320	4.211	13,37
Pijnacker-Nootdorp	485	5.571	535	6.156	9,50
Rijswijk	319	3.271	347	3.636	10,04
Wassenaar	266	2.668	222	2.689	0,78
Westland	2.270	25.501	2.346	27.577	7,53
Zoetermeer	669	7.126	867	7.535	5,43
Provincie Zuid-holland	1.360	21.105	1.339	21.636	2,45
Totaal	**12.442**	**123.037**	**12.388**	**129.292**	**4,84**

Totaalbeeld raming en realisatie werkplannen in aantallen en uren

Deelnemers	Raming						Realisatie					
	T&V		T&H		Totaal		T&V		T&H		Totaal	
	Aantal	Uren	Aantal	Uren	Aantal	Uren	Aantal	Uren	Aantal	Uren	Aantal	Uren
Delft	933	4.755	943	9.817	1.876	14.572	931	6.255	984	9.610	1.915	15.865
Den Haag	4.290	31.885	5.161	38.124	9.451	70.009	3.311	27.062	4.919	40.072	8.230	67.134
Leidschendam-Voorburg	646	3.656	633	6.206	1.279	9.862	656	3.914	509	6.170	1.165	10.084
Midden-Delfland	334	2.572	336	3.648	670	6.220	301	3.077	320	4.211	621	7.288
Pijnacker-Nootdorp	307	3.106	485	5.571	792	8.677	304	3.302	535	6.156	839	9.458
Rijswijk	648	4.747	319	3.271	967	8.018	694	5.425	347	3.636	1.041	9.061
Wassenaar	317	2.792	266	2.668	583	5.460	261	2.583	222	2.689	483	5.272
Westland	1.424	15.757	2.270	25.501	3.694	41.258	1.523	17.334	2.346	27.577	3.869	44.911
Zoetermeer	602	4.796	669	7.126	1.271	11.922	583	5.121	867	7.535	1.450	12.656
Provincie Zuid-holland	2.009	97.862	1.360	21.105	3.369	118.967	2.024	111.040	1.339	21.636	3.363	132.676

Bijlage 4. SiSa-bijlage

CONCEPT

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verordener	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Onderwerp	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	E83B	**Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2022** SiSa tussen medeoverheden	Herhaler per regel één provincie(code) of gemeente(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen erraast de verantwoordingsinformatie voor die provincie of gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/01*	Projectnaam / nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/02*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: E83B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/04*	Project afgerond (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/05*	
			1 030006 Provincie Zuid-Holland	Zuidendseweg 55 Delfgauw en nummer 5000005449 (cluster spoed, kennis en warme oeadtracht)	€ 39.825	€ 190.000		
			2 030006 Provincie Zuid-Holland	Geestbrugkade Rijswijk en nummer 5000005449 (cluster spoed, kennis en warme oeadtracht)		€ 101.701		
			3 030006 Provincie Zuid-Holland	Bodemsanering Diffuus lood en nummer 5000005449 (cluster spoed, kennis en warme oeadtracht)		€ 20.306		
			4 030006 Provincie Zuid-Holland	Nieuwstraat Leidschendam Voorburg en nummer 5000005449 (cluster nazorg)		€ 55.000		
			24					
			25					
			Kopie projectnaam / nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/06*	Uitvoering is volgens aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee), zo nee geef in indicator 09 de reden aan *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/07*	Optionele toelichting. Verplicht als bij 08 nee is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/08*			
			1 Zuidendseweg 55 Delfgauw en nummer 5000005449 (cluster spoed, kennis en warme oeadtracht)	Ja				
			2 Geestbrugkade Rijswijk en nummer 5000005449 (cluster spoed, kennis en warme oeadtracht)	Ja				
			3 Bodemsanering Diffuus lood en nummer 5000005449 (cluster spoed, kennis en warme oeadtracht)	Ja				
			4 Nieuwstraat Leidschendam Voorburg en nummer 5000005449 (cluster nazorg)	Ja				
			23					
			24					
			25					
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/09*					
			Ja					
IenW	E97B	**Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2023** SiSa tussen medeoverheden	Herhaler per regel één provincie(code) en/of gemeente(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen erraast de verantwoordingsinformatie voor die provincie of gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E97B/01*	Projectnaam / nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E97B/02*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: E97B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E97B/04*	Project afgerond (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E97B/05*	
			1 030006 Provincie Zuid-Holland	Zuidendseweg 55 Delfgauw en nummer 5000005449 (cluster spoed, kennis en warme oeadtracht)	€ 36.094	€ 36.095		
			2 030006 Provincie Zuid-Holland	Geestbrugkade Rijswijk en nummer 5000005449 (cluster spoed, kennis en warme oeadtracht)				
			3 030006 Provincie Zuid-Holland	Bodemsanering Diffuus lood en nummer 5000005449 (cluster spoed, kennis en warme oeadtracht)		€ 10.000		
			4 030006 Provincie Zuid-Holland	Nieuwstraat Leidschendam Voorburg en nummer 5000005449 (cluster nazorg)	€ 24.515	€ 44.910		
			5					
			6					
			24					
			25					
			Kopie projectnaam / nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E97B/06*	Uitvoering is volgens aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee), zo nee geef in indicator 08 de reden aan *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E97B/07*	Optionele toelichting. Verplicht als bij 07 nee is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E97B/08*			
			1 Zuidendseweg 55 Delfgauw en nummer 5000005449 (cluster spoed, kennis en warme oeadtracht)	Ja				
			2 Geestbrugkade Rijswijk en nummer 5000005449 (cluster spoed, kennis en warme oeadtracht)	Ja				
			3 Bodemsanering Diffuus lood en nummer 5000005449 (cluster spoed, kennis en warme oeadtracht)	Ja				
			4 Nieuwstraat Leidschendam Voorburg en nummer 5000005449 (cluster nazorg)	Ja				
			5					
			6					
			7					
			8					
			9					
			10					
			11					
			12					
			13					
			14					
			15					
			16					
			17					
			18					
			19					
			20					
			21					
			22					
			23					
			24					
			25					
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E97B/09*					
KGG	K21	**Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: K21/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K21/02*	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee) *Aard controle R* *Indicator: K21/03*	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee) *Aard controle D2* *Indicator: K21/04*	Eindverantwoording (ja/nee) *Aard controle R* *Indicator: K21/05*	
			€ 850.049	€ 2.158.599	Ja	Ja	Nee	

omgevingsdienst
HAAGLANDEN

Bijlage 5. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Bijlage 6. Begrippen- en afkortingenlijst

AB	Algemeen Bestuur
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
A&O	Arbeidsmarkt en Opleiding
BBV	Besluit begroting en verantwoording
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
Boa	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BSB-m	Bestuurlijke strafbeschikking milieu
BSBFL	Bestuurlijke strafbeschikking fysieke leefomgevingsfeiten
BTW	Belasting over de toegevoegde waarde
BV	Bedrijfsvoering
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
DB	Dagelijks Bestuur
DSO	Digitale Stelsel Omgevingswet
EMU	Economische en Monetaire Unie
FTE	Fulltime-equivalent
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
HEIT	Haags Economisch Interventie Team
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
KPI	Kritische Prestatie Indicator
KTO	Klanttevredenheidsonderzoek
LSP	Lex Silencio Positivo
MER	Milieueffectrapportage
NAR	Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement
NVWA	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
ODH	Omgevingsdienst Haaglanden
Ow	Omgevingswet
PAS	Programma Aanpak Stikstof
PDC	Producten- en Diensten catalogus
PMV	Provinciale Milieuverordening
PIOFACH	Personeel, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie en Huisvesting
PZH	Provincie Zuid-Holland
RO	Ruimtelijke Ordening
RRGS	Risico Register Gevaarlijke Stoffen
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
SiSa	Single information, Single audit
T&H	Toezicht & Handhaving
T&V	Toetsing & Vergunningverlening
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
Vbp	Vennootschapsbelasting
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WAZO	Wet Arbeid en Zorg
WKO	Warmte- en koudeopslag
Wm	Wet milieubeheer
WNT	Wet normering topinkomens
WPG	Wet politiegegevens